

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Predmet br.: S1 2 K 017854 15 Kž 10

Datum održavanje sjednice: 21.09.2016. godine

Pred Apelacionim vijećem u sastavu: sudija Hilmo Vučinić, predsjednik vijeća
sudija Dr Miloš Babić, član vijeća
sudija Tihomir Lukes, član vijeća

PREDMET TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE
protiv
Peručica Svetozara i dr.

DRUGOSTEPENA PRESUDA

Tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine: Oleg Čavka

Branilac optuženih Perućica Svetozara, Kuljić Neđeljka, Govedarica Marka, Dunder Marka, Kuljić Saše, Kuljić Milenka, Kuljić Siniše i Govedarica Miloša: Senad Kreho, advokat iz Sarajeva

Branilac optuženog Miličević Davora: Davor Šilić, advokat iz Mostara

Branilac optuženog Bandur Zorana: Dražen Zubak, advokat iz Sarajeva

Branilac optuženog Rašić Joze: Nada Dalipagić, advokatica iz Mostara

Branilac optuženog Trifković Srećka: Tanja Savić, advokatica iz Bijeljine

Branilac optuženog Puhalo Bojana: Senad Bilić, advokat iz Sarajeva

Branilac optuženog Vujović Vuka: Jovan Čokorilo, advokat iz Trebinja

U IME BOSNE I HERCEGOVINE

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću Apelacionog odjeljenja sastavljenom od sudija Hilme Vučinića, kao predsjednika vijeća, Dr Miloša Babića i Tihomira Lukesa, kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravne savjetnice Lejle Garaplija, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog Perućica Svetozara i dr. zbog krivičnog djela Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. i 3. Krivičnog zakona BiH (u daljem tekstu KZ BiH), u vezi sa krivičnim djelom Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. KZ BiH, odlučujući o žalbama Tužilaštva BiH, braniteljice optuženog Joze Rašića, advokata Nade Dalipagić, branioca optuženog Davora Miličevića, advokata Davora Šilića, branioca optuženih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice i Marka Dunđera advokata Senada Krehe, branioca optuženog Zorana Bandura, advokata Dražena Zubaka, te žalbe optuženog Davora Miličevića nakon održane javne sjednice u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH Olega Čavke, optuženih Perućica Svetozara, Kuljić Neđeljka, Govedarica Marka, Dunđer Marka, Milenka Kuljića, Siniše Kuljića, Miloša Govedarice, a u odsustvu uredno obaviještenih optuženih Saše Kuljića i Miloša Govedarice, te njihovog branioca, advokata Kreho Senada, optuženog Miličević Davora, njegovog branioca, advokata Davora Šilića, optuženog Trifković Srećka, njegove braniteljice, advokata Tatjane Savić, optuženog Rašić Joze, te braniteljice, advokata Nade Dalipagić, optuženog Bandur Zorana, njegovog branioca, advokata Dražena Zubaka, optuženog bojana Puhalo, njegovog branioca, advokata Senada Bilića, optuženog Vuka Vujovića, te branioca, advokata Jovana Čokorila, dana 21.09.2016. godine donio je:

P R E S U D U

Žalbe braniteljice optuženog Joze Rašića, advokata Nade Dalipagić, branioca optuženog Davora Miličevića, advokata Davora Šilića, branioca optuženih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice i Marka Dunđera, advokata Senada Krehe, branioca optuženog Zorana Bandura, advokata Dražen Zubaka i optuženog Davora Miličevića, **odbijaju se kao neosnovane. Žalba Tužilaštva BiH kojim se osporava prvostepena presuda u oslobađajućem dijelu (tačka I izreke prvostepene presude) odbija se kao**

neosnovana, i u tom dijelu prvostepena presuda potvrđuje, dok se žalba Tužilaštva BiH izjavljena protiv osuđujućeg dijela uvažava, i prvostepena presuda Suda BiH broj: **S1 2 K 017854 15 K** od 07.04.2016. godine **p r e i n a č a v a** u odluci o krivičnopravnoj sankciji, tako da se:

- 1. Optuženi Perućica Svetozar**, za počinjeno krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 3. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenim promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine osuđuje na **kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina.**
- 2. Optuženi Neđeljko Kuljić** za počinjeno krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 3. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenim promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, osuđuje na **kaznu zatvora u trajanju od 11 (jedanaest) godina.**
- 3. Optuženi Miličević Davor** za počinjeno krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenu promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, osuđuje na **kaznu zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina.**
- 4. Optuženi Bandur Zoran** za počinjeno krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenu promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, osuđuje na **kaznu zatvora u trajanju od 6 (šest) godina.**
- 5. Optuženi Dunder Marko** za počinjeno krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenu promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, osuđuje na **kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina.**
- 6. Optuženi Govedarica Marko** za počinjeno krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenu promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, osuđuje na **kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina.**
- 7. Optuženi Rašić Jozo** za počinjeno krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenu promet opojnim drogama iz člana

195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, osuđuje na **kaznu zatvora u trajanju od 5 (pet) godina.**

O b r a z l o ž e n j e

I T O K P O S T U P K A

1. Presudom Suda Bosne i Hercegovine broj: S1 2 K 017854 15 K od 07.04.2016. godine, optuženi Svetozar Perućica i Kuljić Neđeljko, oslobođeni su radnji opisanih u tačkama 2. i 3. optužnice, čime bi počinili krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 3. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenim promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, kao i optuženi Trifković Srećko, Kuljić Saša, Kuljić Milenko, Kuljić Siniša, Govedarica Miloš, Puhalo Bojan, Govedarica Marko i Dunđer Marko za radnje opisane u tačkama 2 i 3 optužnice, čime bi počinili krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenu promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, te optuženi Vujović Vuk oslobođen radnji opisanih u tački 3 optužnice, čime bi počinio krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2., u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenu promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

2. Istom presudom optuženi Svetozar Perućica, Neđeljko Kuljić, Govedarica Marko, Marko Dunđer, Davor Milićević, Zoran Bandur i Jozo Rašić osuđeni su za radnje opisane u tački 1 izreke presude, čime su optuženi Svetozar Perućica i Kuljić Neđeljko počinili, krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 3. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenim promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, te osuđeni na kazne zatvora u trajanju od šest godina, dok su optuženi Dunđer Marko i Govedarica Marko, Milićević Davor, Bandur Zoran i Rašić Jozo osuđeni za radnje opisane u tački 1 izreke presude čime su počinili krivično djelo Organizovani kriminal iz člana 250. stav 2. u vezi sa krivičnim djelom Neovlaštenu promet opojnim drogama iz člana 195. stav 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, i osuđeni na kazne zatvora i to optuženi Milićević Davor, Bandur Zoran u trajanju od tri godine, te optuženi Dunđer Marko, Govedarica Marko i Rašić Jozo u trajanju od dvije godine.

3. Prvostepenom presudom na osnovu člana 69. stav 1. tačka d) , a u vezi sa članom 74. stav 1. i 2. KZ BiH, izrečene su mjere sigurnosti, oduzimanja predmeta, kako je to

navedeno u izreci pobijane presude, dok je na osnovu člana 110., 110a i 111. KZ BiH od optuženih oduzeta imovinska korist stečena krivičnim djelom, na način kako je precizno navedeno u izreci pobijane presude.

4. Na osnovu člana 195. stav 4. KZ BiH prvostepeni sud je od optuženog Miličević Davora oduzeo jedno pakovanje težine 490,015 grama opojne droge Marihune, oduzete po potvrdi broj 11/7-13B/14 od 11.06.2014.godine.

5. Na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH optuženi Svetozar Perućica, Neđeljko Kuljić, Govedarica Marko, Marko Dunđer, Davor Miličević, Zoran Bandur, Jozo Rašić, obavezani su da naknade troškove krivičnog postupka u odnosu na osuđujući dio presude, čiju visinu će prvostepeni sud odrediti posebnim rješenjem.

II ŽALBE I ODGOVORI NA ŽALBE

6. Protiv navedene presude žalbu su blagovremeno izjavili Tužilaštvo BiH, braniteljica optuženog Joze Rašića advokat Nada Dalipagić, branilac optuženog Davora Miličevića advokat Davor Šilić, branilac optuženih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice i Marka Dunđera advokat Senad Kreho, branilac optuženog Zorana Bandura advokat Dražen Zubak, kao i sam optuženi Davor Miličević.

7. **Tužilaštvo BiH** žalbu je izjavilo zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 296. stav a) i d), odnosno člana 297. stav 2. ZKP BiH i odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 300. ZKP BiH, sa prijedlogom da Sud BiH osuđujući dio presude u cjelosti potvrdi i izrekne strožiju kaznu, a potom ukine oslobađajući dio presude, odnosno da Apelaciono vijeće Suda BiH primjenom odredbe člana 314. ZKP BiH, prvostepenu presudu preinači tako što će optužene oglasiti krivim po svim tačkama optužnice i kazniti kaznama koje su u okviru zakonom propisanih kazni za to krivično djelo. Prema navodima Tužilaštva BiH, bitna povreda odredaba krivičnog postupka odnosi se na pogrešnu primjenu člana 65. ZKP BiH, te kršenje članova 92., 94., 99., 217., 221 ZKP BiH, Zakona o unutrašnjim poslovima, pravilnika i procedura zasnovanih na ZKP BiH, a o postupanju sa predmetima koji su pronađeni na uviđaju. Naime, sud je ovakvom odlukom ugrozio egzistenciju većeg broja propisa, a za koje uopšte nije ovlašten. Pravosudne i zakonodavne instance BiH nemaju nikakva zakonska ovlaštenja, a nije ni u skladu sa Ustavom BiH da se miješaju na koji način će entiteti uređivati zakone iz oblasti unutrašnjih poslova, pravilnike i procedure policijskih agencija u entitetima. Ono na šta žalba naročito ukazuje su zaključci Suda BiH iskazani na strani 42., u tačkama 95. do 115. pobijane

presude. Naime, Sud BiH je u tom dijelu presude iznio nekoliko neprihvatljivih i naročito nezakonitih zaključaka, navodi su Tužilaštva. Tokom istrage, koja je cijelo vrijeme vođena pod nadzorom suda, pri čemu su i postignuti rezultati pod nadzorom suda i u toj istrazi su policijski organi shodno zakonskim obavezama, tokom provođenja posebnih istražnih radnji stalno obavještavali Sud BiH. Članovi 217., 218., i 221. ZKP BiH ni na koji način ne predviđaju, niti daju bilo kakva ovlaštenja sudu, osim što se prvi put pominje u radnji uviđaja, i to kada se radi o „ekshumaciji leša“. Žalbom Tužilaštva, konačno se postavlja pitanje iz kojeg uporišta Sud BiH crpi zaključak da se predmeti pronađeni na uviđaju, a čiji je vlasnik nepoznat i za kojeg nema držaoca, trebaju oduzeti od nepoznate osobe i staviti pod nadzor Suda BiH? U poglavlju 96. Sud BiH naglašeno zasniva oslobađajući dio presude na odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima. Međutim, sud u obrazloženju svoje presude to nije potkrijepio niti jednim dokazom, te se time postavlja pitanje zašto se uvodi neka nova praksa samo za opojnu drogu i zašto se podiže standard dokazivanja na način koji nije propisan ZKP BiH? U okviru žalbenog prigovora o krivičnopravnoj sankciji, Tužilaštvo ističe da baš i nije jasno iz kojih okolnosti je Sud BiH izveo zaključak da postoje osobito olakšavajuće okolnosti na strani optuženih Svetozara Perućice i Neđeljka Kuljića? Olakšavajuće okolnosti kao što su malodobna djeca, osoba mlađe dobi, a pri tome se kao otežavajuća okolnost uzme višestruka osuđivanost, dovodi do takve situacije, da je očigledno da na ovakav način Sud BiH izvodi zaključak da je zakonodavac u BiH propisao previše strogu sankciju za trgovinu drogom.

8. **Braniteljica optuženog Joze Rašića, advokat Nada Dalipagić žalbu je izjavila zbog:** bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, odluke o krivičnopravnoj sankciji, te odluke o imovinskopravnom zahtijevu, sa prijedlogom da Apelacino vijeće suda BiH žalbu uvaži, preinači prvostepenu presudu, na način da donese presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe ili da ukine presudu i održi pretres. Braniteljica žalbom ističe da se bitne povrede odredaba krivičnog postupka ogledaju u slijedećem: povrijeđeno je pravo na odbranu, izreka presude je protivrječna razlozima presude i u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, presuda se zaniva na dokazu na kome se po odredbama ZKP BiH ne može zasnivati presuda i sud u toku glavnog pretresa i prilikom donošenja presude nije primjenio i nepravilno je primjenio odredbe ZKP BiH, a to je uticalo na zakonito i pravilno donošenje presude. Pravo na pravično suđenje iz člana 6. Evropske konvencije čini pravo na brižljivu i savjesnu ocjenu dokaza i činjenica koje su utvrđene pred Sudom, kao i iznošenje razloga o odlučnim činjenicama u obrazloženju presude, a

što u konkretnom slučaju Sud nije poštovao, pa je potpuno pogrešno donio zaključak o sudjelovanju optuženog Jozе Rašićа u događaju opisanom pod tačkom 1. optužnice. Naprotiv, iz svih izvedenih dokaza, dostavljene dokumentacije, saslušanih svjedoka i provedenih vještačenja, potpuno je jasno da optuženi Rašić nije počinio predmetna krivična djela, navodi su odbrane. Odbrana posebno ukazuje na činjenicu da je u toku krivičnog postupka od strane Tužilaštva donesena droga, što odbrana smatra nezakonitim dokazom, jer Tužilaštvo nije dokazalo put ove droge, tj., čija je droga, kome je oduzeta, na koji način je došla u Tužilaštvo i kakve veze istа ima sa optuženim Jozom Rašićem. Nadalje, žalba ističe da Tužilaštvo BiH nije postupilo u skladu sa članom 71. ZKP BiH, odnosno da isto nije obavijestilo optuženog Jozu Rašićа o otvaranju i pregledanju privremeno oduzetih predmeta, niti je sačinjen zapisnik o preduzimanju pomenute radnje, kao i da je Tužilaštvo BiH preduzelo brojne radnje koje su u suprotnosti sa ZKP BiH (provođenje posebnih istražnih radnji, saslušanje vještaka suprotno odredbi člana 270 ZKP BiH, uvođenje novih dokaza). Braniteljica žalbom ističe i to da je prvostepeni sud zakonske odredbe pravilno citirao, ali da iste nije primjenio na njenog branjenika jer se ni jednom radnjom optuženi ne može dovesti u vezu sa bilo kojom drogom, kod istog nije pronađena, niko nije potvrdio da je isti sudjelovao u bilo kojoj kriminalnoj radnji opisanoj u optužnici, odnosno obrazloženju presude. Nadalje, sud paušalno navodi da su optuženi djelovali po unaprijed razrađenom planu, da su imali različite uloge unutar grupe, te da su postupali bilo kao neposredni izvršiocі ili saizvršiocі, bilo kao pomagači, a da su sve ovo radili u cilju sticanja materijalne koristi, ali to sud ničim ne obrazlaže, navodi su odbrane. Pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje se ogleda u tome da je sud pogrešno izveo činjenične zaključke, jer iz svih provedenih dokaza nije vidljiva bilo koja radnja optuženog Jozе Rašićа koja bi ga dovela u vezu sa počinjenjem krivičnog djela za koje se tereti. U konačnici, Sud je prilikom donošenja pobijane presude povrijedio i krivični zakon na način da postoje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost, te da imajući u vidu obrazloženje osporavane presude, evidentni su elementarni nedostaci koje obrazloženje presude mora imati u skladu sa članom 305. stav 6. i 7. ZKP BiH. (pogrešno navedne odredbe zakona, vjerovatno se misli na odredbu člana 290. stav 6. i 7 ZKP BiH)

9. **Branilac optuženih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice i Marka Dundera, advokat Senad Kreho**, žalbu je izjavio zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačke i), j) i k) ZKP BiH, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. ZKP BiH, te odluke o kazni, mjeri sigurnosti i o oduzimanju imovinske koristi iz člana 300. stav 1. i 2. ZKP BiH, sa prijedlogom da

Apelaciono vijeće pobijanu presudu preinači i okrivljene primjenom člana 284. tačka c) ZKP BiH oslobodi od optužbe ili da se ista ukine i održi pretres. Branilac u žalbi navodi da ni u jednom zapisniku o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta nema dokaza da je o datumu otvaranja obavješten branilac ili pak osumnjičeni, iako su se tada svi osumnjičeni, osim Marka Dunđera, nalazili u pritvoru. U ovakvim manjkavim zapisnicima Tužilaštva nema konstatovane obavijesti da je o otvaranju i pregledu obaviješten sudija za prethodni postupak, pa se navedeni nedostatak ne može konvalidirati ni nedozvoljenim „uvidom suda u istražni dio spisa“, koji dokaz nikada nije ni proveden na glavnom pretresu pred osumnjičenima i njihovim braniocima, a niti je tužilac uložio navodnu obavijest kao dokaz. Pogrešni i neutemeljeni zaključci suda potvrđuju da je pobijano obrazloženje proizvoljno i suprotno članovima 65., 70. i 71. ZKP BiH, što predstavlja apsolutno bitnu povredu odredaba krivičnog postupka. Vezano za tačke 80. i 81. obrazloženja pobijane presude, branilac navodi da pomaganje suda Tužilaštvu da su rukavice „zaprljane“, te da bi se „ranijim otvaranjem vrećica sa DNK tragovima mogli izgubiti tragovi“, ne može konvalidirati odredbu člana 71. ZKP BiH, koja ne trpi nikakve izuzetke od imperativa, pa se sljedstveno tome, kako je navedeni dokaz nezakonit u smislu člana 10. ZKP BiH, na istom ne može zasnivati odluka. Branilac optuženih dalje ističe da je shodno članu 10. ZKP BiH nezakonit dokaz nalaz i mišljenje FUP – a Centar za forenziku – dokaz T-46, te iskaz vještaka MUK – Martinović Maje o biološkom vještačenju tragova i kao takvi i zaključci suda iz tačaka 163-167 obrazloženja presude. Pod tačkom 6. pobijane presude, sud uopšte ne navodi da je okrivljeni Marko Dunđer na prijedlog odbrane saslušan na glavnom pretresu u svojstvu svjedoka, a sve u cilju pojašnjenja datog iskaza u prethodnom postupku, te da su oba njegova iskaza analizirana i u završnoj riječi njegovog branioca, što sud uopšte ne pominje, te ponovo, pogrešno detektira samo iskaz iz „faze istrage“, čime je sud prekršio obavezu da u obrazloženju presude opiše proces pojedinačne ocjene i ovog dokaza, dovođenje svakog ocijenjenog dokaza u vezu sa drugim dokazima i izvede zaključak o dokazanosti određene činjenice. Branilac žalbom ističe da se bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka j) ZKP BiH ogleda u tome da je sud u odnosu na pismeno preciziranu optužnicu Tužilaštva BiH, napravio određene izmjene, na način da je radnje „prevoženja“ i „predaje“ određene količine droge, koje su se prvobitno odnosile na Svetozara Perućicu, u izreci presude ove radnje dodao i okrivljenom Nedeljku Kuljiću. Slijedom iznesenog, ovo očigledno nije poštivanje objektivnog identiteta optužbe iz člana 280. stav 1. ZKP BiH, jer okrivljenom Kuljiću, prvobitnom, ni kasnije izmjenjenom optužnicom nije stavljena na teret ova zajednička radnja. Vezano za dio presude koji se odnosi na posebne istražne radnje, u žalbi se navodi da naredbe Suda

BiH za sprovođenje istih su manjkave u smislu obrazloženja osnova sumnje, odnosno ne sadrže osnov sumnje protiv osumnjičenih, zbog kojih se posebne istražne radnje sprovedene, tako da su iste donesene protivno odredbi člana 118. stav 1. ZKP BiH u vezi sa članom 116. istog zakona. U pojedinim naredbama u kojima sud djelimično obrazlaže osnove sumnje, jasnim proizilazi da sud samo ponavlja navode iz prijedloga Tužilaštva BiH za određivanje i produženje posebnih istražnih radnji ili prijedloga MUP – a RS za određivanje istih, koje su upućene Tužilaštvu. Takve navode, policija i Tužilaštvo ne potkrepljuju nijednim dokazom, nego sud bezrezervno prihvata tvrdnje policije i Tužilaštva BiH. Ujedno nije, navodi branilac, postupljeno shodno odredbi člana 119. stav 3. ZKP BiH, tako da niko od okrivljenih, tada osumnjičenih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice, Marka Dunđera i ostalih okrivljenih, kao ni lica prema kojima su bile određene posebne istražne radnje, nikada nisu obavješteni da je prema njima bila obavljena istražna radnja, tako da im je uskraćena mogućnost da ospore zakonitost iste, kao i mogućnost da zatraže sudsku kontrolu sprovođenja posebne istražne radnje. Vezano za način identifikacije optuženih prema brojevima telefona, branilac prije svega ističe da s obzirom na pravilo o teretu dokazivanja, Tužilaštvo bilo dužno da Sudu pruži dokaze, kao prvo, da korisnik svakog od pomenutih telefonskih brojeva upravo osoba za koju Tužilaštvo tvrdi da je ostvarivala date komunikacije, a kao drugo, kada su u pitanju SMS poruke, da je upravo svaki konkretni optuženi zaista i poslao poruku koja je uvrštena u dokaze, a ne da se istim koristila neka druga osoba. Tužilaštvo ovakve dokaze nije pružilo, naprotiv, iz dokaza Tužilaštva, pa i naredbi Suda BiH za sprovođenje istražnih radnji, upravo proizilazi potpuna konfuzija u pogledu korisnika određenih telefonskih brojeva. Od strane suda prihvaćen je dokaz T-90, a koji predstavlja navodnu analizu dokaza koje je sproveo MUP RS, ali upravo ova analiza je pokazala da su brojni telefonski brojevi praćeni i prije izdavanja sudskih naredbi za iste, na način koji je predstavljen i prvostepenom vijeću u završnim riječima, koje pobijana presuda i ne pominje i ne daje nikakve razloge u obrazloženju o prihvatanju ili ne prihvatanju istih i njihovoj ocjeni u smislu člana 290. stav 7. ZKP BiH. Branilac dalje ističe da je u toku prvostepenog postupka saslušan veliki broj svjedoka, koji su uglavnom svjedočili o nabavci i prodaji automobila, ali da nijedan svjedok nije saslušan na okolnosti kupovine ili prodaje droge, kao i da nijedan dokaz nije izveden na okolnost prelaska vozila na područje Crne Gore na dan 22.01.2014. godine, te primopredaju droge, te da nije izveden nijedan dokaz na okolnost mjesta gdje žive i ko su roditelji Srđana Orbovića. U odnosu na dokaz T-88, odbrana je istakla prigovor nezakonitosti i neautentičnosti o kojem se sud ne izjašnjava, obzirom da u istom nema izvještaja o tome kada je, kako postavljen i kada i kako uklonjen GPS uređaj. Branilac u

žalbi osporava i proizvoljne zaključke iz preostalih tačaka obrazloženja, koji se baziraju na posebnim istražnim radnjama, tumačenjem sms poruka i brojeva telefona, a koji su nadzirani i prije naredbi suda, odnosno za neke od brojeva, sudske naredbe nisu ni izdavane. U konačnici, branilac navodi da se neutemeljeno i protivno provedenim dokazima, u tačkama 281-311 zaključuje da se radi o predmetima koji su upotrebljeni za izvršenje krivičnih djela, odnosno da ta imovina, oduzeta vozila predstavljaju imovinsku korist pribavljenu navedenim krivičnim djelom.

10. **Branilac optuženog Zorana Bandura, advokat Dražen Zubak**, žalbu je izjavio zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačke i) i k) ZKP BiH, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1. i 2. ZKP BiH i odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće žalbu uvaži, pobijanu presudu ukine i održi pretres ili pak da pobijanu presudu preinači na način da optuženog Zorana Bandura oslobodi od optužbe, odnosno da ga blaže osudi nego što je to učinjeno pobijanom prvostepenom presudom. U podnesenoj žalbi, branilac iznosi novi dokaz koji i pored dužne pažnje nije mogao biti iznesen na glavnom pretresu pred prvostepenim vijećem. Naime, riječ je o Rješenju Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Uprave za pravne poslove i ljudske potencijale, Služba za disciplinska sudovanja, Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Split broj 511-01-158-ST-UP/I-3653/16-14 od 30.03.2016. godine koje je pismeno otpremljeno 03.05.2016. godine. Ovim dokazom odbrana želi dokazati da optuženi Bandur nije počinio radnje zbog kojih je osuđen. Branilac žalbom navodi da je izreka pobijane presude u odnosu na navodne krivičnopravne radnje optuženog Bandura nerazumljiva i protivrječna sama sebi i razlozima presude, te da u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnoj činjenici „kupovine opojne droge“, odnosno da nije jasno kako je umjesto posredničke uloge opisane u preambuli pobijane presude, Zoran Bandur u tački 1. iste, dobio ulogu kupca opojne droge. Kada se ova činjenica dovede u vezu sa dokazom Tužilaštva T-79, a riječ je o bankovnim karticama, izvodima sa bankomata, nalozima za isplatu, jasno je odlučna činjenica kupovine opojne droge od strane optuženog Bandura, pogrešno utvrđena, navodi su odbrane. Žalba posebno ističe i činjenicu da je prvostepeni sud postupio protivno odredbi člana 14. stav 2. ZKP BiH, jer ovaj dokaz Tužilaštva sud uopšte nije cijenio, pa je time propustio da sa jednakom pažnjom utvrđuje i ispituje činjenice koje su optuženom Banduru išle u korist. Naprijed navedene činjenice dovele su do toga da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio odlučnu činjenicu da je Zoran Bandur bio navodni kupac opojne droge, navodi su branioca. U pogledu količine prometovane opojne droge, branilac navodi da su

rezultati provedenog vještačenja i rezultati ispitivanja pokazali da se radi o količini od 19.6289, 2 grama, a ne 21.570, 20 grama opojne droge marihuane, te da je slijedom toga učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH, odnosno da je odlučna činjenica količine opojne droge marihuana koja je navodno prevežena u R. Hrvatsku pogrešno utvrđena. Branilac ističe da se pobijana presuda zasniva na nezakonitim dokazima. Žalbom se ističe da je od samog početka izvođenja dokaza Tužilaštva, dokaz koji je sadržavao naredbe za posebne istražne radnje, odbrana prigovarala zakonitost istih, a samim tim, u smislu odredbe člana 10. stav 3. ZKP BiH i razgovorima koji su pribavljeni takvim naredbama. Iako sud konstatuje da su naredbe o provođenju posebnih istražnih radnji nadzora i tehničkog snimanja telekomunikacija izdate u periodu od 04.12.2013. godine – 14.02.2014. godine manjkave, na takvim naredbama sud je ipak zasnovao svoju odluku, kao i na navodnim telefonskim razgovorima i transkriptima, iako je riječ o nezakonitim dokazima, a što predstavlja bitnu povredu odredaba iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH, navodi su branioca. Drugi set nezakonitih dokaza odnosi se na radnju otvaranja i pregleda privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije i dokaza koji su izvedeni u vezi sa ovom radnjom. Iz prvostepene presude, proizilazi zaključak kako su radnji otvaranja i pregleda privremeno oduzetih predmeta obavješteni sudija za prethodni postupak, branilac optuženog Bandura, ali ne i optuženi lično, jer su obavješteni samo osumnjičeni koji su se nalazili na slobodi, ali ne i oni koji su se nalazili u pritvoru. Obzirom da je optuženi (tada osumnjičeni) Bandur u vrijeme otvaranja i pregleda oduzetih predmeta bio u pritvoru, očigledno je da isti nije bio obavješten o preduzimanju gore pomenute radnje, pa su zapisnici o otvaranju na kojima je zasnovana prvostepena presuda nezakoniti dokazi. Branilac, dalje, ističe da je prvostepeni sud u smislu odredbe 299. stav 1. i 2. ZKP BiH, pogrešno i nepotpuno utvrdio odlučnu činjenicu kako je navodno optuženi Zoran Bandur angažovao Dragana Džilića, radi prijevoza opojne droge iz BiH u R. Hrvatsku, a pobijana je zasnovana i na nezakonitom iskazu koji je svjedok Dragan Džolić dao dana 01.12.2014. godine pred Županijskim sudom u Splitu, što opet predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH. U konačnici, branilac ističe da je sud, pravilno cijenio sve olakšavajuće okolnosti, ali da je kazna zatvora u trajanju od tri godine, u odnosu na stepen odgovornosti, držanje i osobne prilike optuženog, njegovu osobnost i prevenciju, prestrogo odmjerenjena.

11. Branilac optuženog Davora Milićevića, advokat Davor Šilić, žalbu je izjavio zbog bitnih povreda krivičnog postupka, povrede krivičnog zakona i pogrešno i nepotpuno

utvrđenog činjeničnog stanja sa prijedlogom da se ista uvaži i pobijana presuda preinači na način da Apelaciono vijeće donese odluku kojom se optuženi oslobađa optužbe ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak. Branilac žalbom ističe da je niz stvari u prvostepenom postupku urađeno mimo zakona i odredbi ZKP BiH, a koji se odnose na istražni postupak. Analizirajući same naredbe o vještačenju prema optuženom Milićeviću, kao i prema ostalim optuženicima, evidentno je da je veoma često dolazilo do kršenja zakona, kao i nepostupanja po naredbama Suda BiH, navodi branilac. Prema izvještaju o izvršenom krivičnom djelu broj KU-80/14 od 12.06.2014. godine, a u vezi provođenja posebnih istražnih radnji prema njegovom branjeniku, vezano za njegov telefonski broj i prema Neđeljku Kuljiću, u periodu od 11.02.2014. do 17.02.2014. godine, sudska naredba je donešena 13.02.2014. godine, što znači da je prisluškivanje telefonskih razgovora između navedene dvojice počelo dva dana prije tj. 11.02.2014. godine. Slična problematika pojavljuje se i kod provođenja posebnih istražnih radnji prisluškivanja u komunikaciji između Milićevića i Rašića, jer je očigledno da naredba za prisluškivanje navedene komunikacije nikada nije izdata, iako je naredba o prisluškivanju primjenjivana i na ove brojeve, navodi su branioca. Žalbom se posebno ističe i uočena nezakonitost oko otvaranja privremeno oduzetih predmeta, jer Davor Milićević nikada nije pozvan na otvaranje privremeno oduzetih predmeta u smislu člana 71. ZKP BiH, pri čemu je Tužilaštvo na glavnom pretresu pokazalo pismeno o navodnom pozivanju Milićevića, a što je apsolutno netačno, jer se isti tada nalazio u pritvoru. Sud bez ikakvog nespornog dokaza konstatuje da je otvaranje privremeno oduzetih predmeta bilo nezakonito, a nakon toga konstatuje da su i branilac i osumnjičeni obavješteni, odnosno da su tačni navodi Tužilaštva o obavještavanju stranaka u postupku, ističe branilac. Takvo zaključivanje Suda ne može biti osnov za donošenje osuđujuće presude, te je takvim tumačenjem člana 71. ZKP BiH, počinjena bitna povreda ZKP BiH, u odnosu na pravo na odbranu optuženog. Nadalje, branilac ističe da sve ono što je navedeno u osuđujućem dijelu presude vezano za njegovog branjenika, je veoma šturo i ničim nije potkrijepljeno i potpuno nedokazano, jer je iz obrazloženja presude evidentno da Sud, a i Tužilaštvo u optužnici pretpostavlja događaje, umjesto da iste utvrđuje, budući da nema nikakve dokaze da se radnja zaista i dogodila. U žalbi se dalje navodi da svjedoci Srđan Orbović i Dragan Džolić ni jednom riječju nisu povezali optuženog Milićevića sa bilo kojom radnjom iz presude, te se postavlja pitanje temeljem čega Sud uzima kao dokazano pripadnost bilo kojoj grupi kada je iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu evidentno da njegovog branjenika sa ostalim optuženicima vezuje prijateljstvo, a koje se najviše odnosilo na trgovinu automobilima,

navodi su branioca.

12. **Optuženi Davor Miličević**, žalbu je izjavio zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o krivičnopravnoj sankciji, sa prijedlogom da Apelaciono vijeće pobijanu presudu preinači i oslobodi ga od optužbe ili da istu ukine i odredi održavanje pretresa. U okviru povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH, navodi da je Sud BiH odbio prigovore odbrane na nezakonitost sprovođenja posebnih istražnih radnji, pri čemu nisu cijenjeni svi prigovori, a oni koji su cjenjeni, nisu cijenjeni u skladu sa imperativnim odredbama ZKP BiH. Naime, odbrana je istakla da su prva saznanja MUP RS na osnovu kojih je predloženo sprovođenje posebnih istražnih radnji netačna i nezakonita, pa samim tim i sve naredbe proistekle iz tako nezakonito pribavljenih saznanja predstavljaju nezakonite dokaze u smislu odredbe člana 10. stav 2. i 3. ZKP BiH, a samim tim i rezultati sprovođenja tih radnji. Optuženi ističe da je netačan zaključak iz presude da postoji obrazloženje osnova sumnje koje bi zadovoljilo kriterijum zakonitosti navedenih naredbi, jer je postojanje sumnje sud dužan da utvrdi na osnovu dokaza koji se dostavljaju uz prijedlog za izdavanje naredbe. U konkretnom slučaju, sudu nisu dostavljeni nikakvi dokazi, nego samo prijedlozi MUP RS, upućeni Tužilaštvu BiH da se zatraži izdavanje naredbe i prijedlozi Tužilaštva BiH upućeni Sudu BiH, tako da su sve naredbe donesene protivno odredbi člana 118. stav 1. ZKP BiH u vezi sa članom 116. ZKP BiH. Optuženi smatra da su Tužilaštvo BiH, a zatim i Sud bili dužni da od policije traže dokaze za navode iz prijedloga za određivanje posebnih istražnih radnji, na osnovu čega bi Sud mogao da utvrdi postojanje osnova sumnje kao osnovnog preduslova za određivanje posebnih istražnih radnji. Obrazlažući svoje zaključke, sud prihvata da su policijski službenici došli do određenih podataka „provjerama“ kod „M – tel“ – a, ali isti nisu bili ovlašćeni da vrše bilo kakve provjere kod kompanija za pružanje telekomunikacijskih usluga, navodi su optuženog. MUP RS je nezakonito pribavio podatke o korisnicima određenih telefonskih brojeva i na tome je zasnovao svoj prijedlog za sprovođenje posebnih istražnih radnji, iz čega proizilazi da su „provjere“ u „M – tel“ nezakonite u smislu odredbe člana 10. stav 2. ZKP BiH, a sve naredbe za sprovođenje istražnih radnji, kao i njihovi rezultati su nezakonite u smislu odredaba člana 10. stav 3. ZKP BiH, ističe optuženi. Nadalje, optuženi ističe da je pogrešan zaključak suda da činjenica da niko od optuženih nije obaviješten u skladu sa odredbama člana 119. stav 3. ZKP BiH, ne vodi nezakonitosti dokaza. Naime, nesporno je da u konkretnom postupku niko od optuženih nije obaviješten o sprovođenju posebnih istražnih radnji, ali je sporno da li propuštanje obavještenja vodi ka nezakonitosti.

Optuženi, dalje navodi da je sud van glavnog pretresa vršio uvid u istražni dio spisa S1 2 K 014482 13 Krn, a na šta sud nije ovlašten, jer odluku može donijeti samo na osnovu dokaza izvedenih na glavnom pretresu. Zbog propusta da Tužilaštvo optuženog obavijesti o preduzimanju radnje otvaranja i pregleda predmeta, kao i da mu omogući da u istoj učestvuje na način što će izdati naredbu za dovođenje, svi zapisnici o otvaranju privremeno oduzetih predmeta (DT-197), predstavljaju nezakonite dokaze na kojim je zasnovana prvostepena presuda, a što u konačnici predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH. Ujedno i svi dokazi koji su proistekli iz nezakonitog dokaza DT-197, predstavljaju plod otrovne voćke u smislu odredbe člana 10. stav 3. ZKP BiH, tako da se ni na istim nije mogla zasnovati sudska odluka, a čime su obuhvaćeni svi oduzeti predmeti i nalazi vještačenja tih oduzetih predmeta i drugi dokazi proizašli iz navedenog, navodi su optuženog. Optuženi u žalbi, dalje ističe da se u presudi navodi da je sud izvršio određenu izmjenu činjeničnog stanja u presudi i izbacio dijelove koji nisu dokazani i one koji nepotrebno opterećuju opis činjeničnog stanja. Iz navedenog proizilazi da je dokazano sve što je navedeno u presudi, međutim, to ne proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, navodi optuženi. Iz obrazloženja pobijane presude, proizilazi da je bitne elemente krivičnog djela organizovani kriminal, Sud utvrdio na osnovu iskaza svjedoka Dragana Savića i Dijane Stanić, koji su pričali o svojim saznanjima do kojih su došli sprovodeći istragu u ovom predmetu. Ovlaštena službena lica, prema navodima optuženog, ne mogu iznositi svoje zaključke, iste može da izvede samo sud na osnovu dokaza izvedenih pred sudom, te da prvostepeni sud se u presudi uopšte nije bavio analizom konkretnih dokaza u vezi sa bitnim elementima djela, nego prihvata da su svjedoci Savić i Stanić, došli do zaključka da se radi o organizovanoj grupi. Drugim riječima, presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama (postojanju organizacije i pripadništva organizaciji). U izreci presude se pominje 80kg opojne droge marihuana, koju je iz Crne Gore, trebalo prodati u Republici Hrvatskoj, međutim kada se taj dio dovede u vezu sa dijelom izreke presude da je u Hrvatsku navodno prevezena 21 i po tona droge, potpuno je nejasna bilo kakva veza sa ovih nejasno utvrđenih 80 kg, što izreku presude, zajedno sa obrazloženjem iste čini nejasnom i kontradiktornom. U konačnici, optuženi je uz izjavljenu žalbu priložio i novi dokaz i to rješenje MUP RH, Uprava za prave poslove i ljudske potencijale, Služba disciplinskog sudovanja, Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Split broj: 511-01-158-ST-UP/I-3653/16-14 od 30.03.2016. godine, pri čemu ističe da je značaj ovog dokaza u činjenici da je predmet disciplinskog postupka ujedno bio i predmet odlučivanja ovog suda i zaključaka u presudi koji se dijametralno razlikuju. Sud je u presudi obrazložio da je prihvatio iskaz

Dragana Džolića iz istrage, a ne onaj koji je dao na glavnom pretresu, iako je pomenuti svjedok na vrlo uvjerljiv način obrazložio razlike u iskazima i razloge za iste.

13. Branioци optuženih Bojana Puhalo, Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice, Marka Dunđera, Zorana Bandura, Srećka Trifkovića i Vuka Vojovića dostavili su odgovore na žalbu Tužilaštva BiH, sa prijedlozima da apelaciono vijeće odbije žalbu Tužilaštva BiH kao neosnovanu.

III SJEDNICA APELACIONOG VIJEĆA

14. Na javnoj sjednici održanoj dana 21.09.2016. godine, u smislu člana 304. ZKP BiH, stranke i branioци optuženih, usmeno su izložili razloge žalbi, ostajući kod navoda i prijedloga iz istih.

15. Nakon što je vijeće Apelacionog odjeljenja, u smislu odredbe člana 306. ZKP BiH, ispitalo pobijanu presudu u granicama istaknutih žalbenih prigovora i prijedloga, odlučeno je kao u izreci ove presude iz razloga koji slijede.

IV OPŠTA RAZMATRANJA

16. Prije obrazloženja za svaki istaknuti žalbeni prigovor, apelaciono vijeće napominje da je obaveza žalioца da u skladu sa odredbom iz člana 295. stav 1. tačke b) i c) ZKP BiH, u žalbi navede kako pravni osnov za pobijanje presude, tako i obrazloženje kojim potkrepljuje osnovanost istaknutog prigovora.

17. Budući da apelaciono vijeće na osnovu odredbe člana 306. ZKP BiH prvostepenu presudu ispituje samo u granicama žalbenih navoda, obaveza je podnosioca žalbe da žalbu sastavi tako da ista može poslužiti kao osnova za ispitivanje presude. U tom smislu, podnosilac žalbe mora konkretizovati žalbene osnove iz kojih pobija presudu, precizirati koji dio presude, dokaz ili postupak suda osporava, te navesti jasno i argumentovano obrazloženje kojim će potkrijepiti istaknuti prigovor.

18. Samo paušalno označavanje žalbenih osnova, jednako kao i ukazivanje na navodne nepravilnosti u toku prvostepenog postupka bez preciziranja na koji žalbeni osnov se podnosilac žalbe poziva, nije valjana osnova za ispitivanje prvostepene presude, zbog čega će apelaciono vijeće neobrazložene i nejasne žalbene prigovore prima facie odbiti kao neosnovane.

19. Konačno, Apelaciono vijeće ističe da valja imati u vidu da drugostepena presuda predstavlja odluku koja je donesena u žalbenom postupku i kada je u pitanju njeno obrazloženje dovoljno je da se u njoj upućuje, odnosno da ona sadrži slaganje sa tvrdjenjima i ocjenama nižestepenog suda u tom smislu da žalbeni sud u obrazloženju svoje odluke ukazuje na prihvatljivost stavova i ocjena nižeg suda, odnosno njegovih utvrđenja sa kojima se slaže. To znači da nije neophodno odgovoriti i obrazložiti svaki žalbeni navod, već je dovoljno da je drugostepni sud razmotrio osnovna pitanja koja žalbe osporavaju i koja su od odlučujućeg značaja u donošenju konačne odluke o postojanju krivičnog djela i krivične odgovornosti (vidi Evropski sud, *Garcia Ruiz protiv Španje*, 1999-I, 31 EHRR 589 GC; Ustavni sud, odluke br. *U 62/01* od 5. aprila 2002. godine i *AP 352/04* od 23. marta 2005. Godine).

V ANALIZA ŽALBI BRANILACA OPTUŽENIH I OPTUŽENOG DAVORA MILIČEVIĆA:

Va Žalba optuženih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice i Marka Dunđera, advokat Senad Kreho;

20. Prema navodima istaknutim u žalbi branioca Senada Krehe prvostepeni sud je počinio bitne povrede odredba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i), j) i k) ZKP BiH.

21. U okviru naslovljenog žalbenog osnova kojim se ukazuje na bitne povrede odredaba člana 297. ZKP BiH, ovo vijeće zaključuje da se radi o prigovorima koji su isticali u toku prvostepenog postupka, a na koje prigovore je od strane prvostepenog suda odgovoreno u pobijanoj presudi.

22. Analizirajući zaključke prvostepenog suda u kontekstu prigovora odbrane optuženih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice i Marka Dunđera, ovo vijeće nalazi da su isti ispravni i valjani, te da se suprotno žalbenim prigovorima, temelje na iscrpnim analizama u vezi sa relevantnim zakonskim propisima i utvrđenim činjeničnim stanjem u okviru predmetnog spisa.

23. Naime, branilac u žalbi navodi da ni u jednom zapisniku o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta nema dokaza da je o datumu otvaranja obavješten branilac

ili pak osumnjičeni, iako su se tada svi osumnjičeni, osim Marka Dunđera, nalazili u pritvoru. U ovakvim manjkavim zapisnicima Tužilaštva nema konstatovane obavijesti da je o otvaranju i pregledu obaviješten sudija za prethodni postupak, pa se navedeni nedostatak ne može konvalidirati ni nedozvoljenim „uvidom suda u istražni dio spisa“, koji dokaz nikada nije ni proveden na glavnom pretresu pred osumnjičenima i njihovim braniocima, a niti je tužilac uložio navodnu obavijest kao dokaz. U smislu povrede odredbe člana 71. ZKP BiH osporavaju se i zaključci u tačkama 80. i 81. obrazloženja pobijane presude, te branilac u tom pravcu navodi da pomaganje suda Tužilaštvu da su rukavice „zaprljane“, kao i da bi se „ranijim otvaranjem vrećica sa DNK tragovima mogli izgubiti tragovi“, ne može konvalidirati odredbu člana 71. ZKP BiH, koja ne trpi nikakve izuzetke od imperativa, pa se sljedstveno tome, kako je navedeni dokaz nezakonit u smislu člana 10. ZKP BiH, na istom ne može zasnivati odluka.

24. Prvostepeni sud odgovarajući na jednak prigovor u pobijanoj presudu od paragrafa 72-78, svestrano je analizirao slijed radnji nakon izvršenog pretresanja, oduzimanja predmeta, te konačno i njihovog otvaranja i pregleda od strane tužioca. Ovo vijeće zaključuje da iz obrazloženja pobijane presude proizilazi da je u sadržaju zapisnika o pretresanju i potvrdama o oduzimanju predmeta (u kojima su tačno individualizirani predmeti koji su pronađeni prilikom pretresa) navedeno da su za oduzete predmete izdate potvrde o privremenom oduzimanju predmeta, koje se imaju smatrati sastavnim dijelom zapisnika, a u kojoj potvrdi su taksativno, numerisani i tačno individualizirani predmeti, koji su privremeno oduzeti od tada osumnjičenih i drugih lica, što su isti i potvrdili svojim vlastoručnim potpisom, pri čemu je u potvrdi navedeno da će privremeno oduzeti predmeti biti dostavljeni Sudu BiH, što je i učinjeno. Pritom, o privremenom oduzimanju predmeta ovlaštena službena lica koja su vršila pretresanje su sastavila i Izvještaje o realizaciji označenih naredbi Suda BiH, u kome su taksativno numerisani predmeti koji su oduzeti od tada osumnjičenih i drugih lica, te potom u zbirnom Izvještaju naznačenu dokumentaciju zajedno sa oduzetim predmetima dostavili Sudu BiH.

25. Kada se ima u vidu navedeno, kao i sadržaj odluke Ustavnog suda broj AP: 2079/13 od 20.04.2016. godine iz koje proizilazi da nije došlo do povrede prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine zato što tužilac nije izvršio otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta, s obzirom da su oduzeti predmeti u zapisniku o oduzimanju predmeta i potvrdi o privremenom oduzimanju individualno određeni i sa jasnim karakteristikama, kao i da je apelant ove dokumente svojeručno

potpisao bez primjedbi, onda je posve jasno da su žalbeni prigovori odbrane kojima se osporava zakonitost ovako pribavljenih dokaza neosnovani, te da nemaju uporište u činjeničnom utvrđenju konkretnog slučaja. Ovo se posebno odnosi i na činjenicu da je pregled i otvaranje privremeno oduzetih predmeta sprovedeno od strane Tužilaštva, a što nesporno proizilazi iz sadržaja Zapisnika o otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta, dokaz T-197.

26. Žalbene prigovore branioca Krehe da su neprihvatljive konstatacije prvostepenog suda, da je uvidom u istražni dio spisa ustanovio da je Tužilaštvo dopisom od 04.07.2014. obavijestilo sudiju za prethodni postupak o provedenom otvaranju i pregledu privremeno oduzetih predmeta, te da su telefonski putem obavijestili branioce osumnjičenih koji se nalaze u pritvoru, te osumnjičene koji se brane sa slobode, ovo vijeće nalazi osnovanim, budući da je posve jasno da prvostepni sud donosi odluke i iznosi zaključke isključivo na osnovu dokaza izvedenih u toku glavnog pretresa, osim određenih izuzetaka od nesporednog izvođenja koji su propisani precizno odredbom člana 273. ZKPBiH. Međutim, prvostepeni sud svoju odluku u vezi sa utvrđenom činjenicom da je otvaranje i pregled oduzete dokumentacije sprovedlo Tužilaštvo prioritarno zasniiva na dokazu koji je izveden u toku glavnog pretresa od strane optužbe (T 197), te obzirom na činjenicu da je jedan od branilaca osumnjičenih i prisustvovao otvaranju predmeta, branilac Dražen Zubak, što je i potvrdio na glavnom pretresu, i za ovo vijeće predstavlja dovoljan pokazatelj da su i ostali branioci i osumnjičeni obaviješteni, budući da odbrana nije navela niti jedan razlog zbog čega bi selektivno tužilac pozivao neke branioce i osumnjičene, a neke isključivao iz te obavijesti. Dakle, za takve razloge ovo vijeće nije imalo ponuđene argumente, niti je žalba u tom pravcu ponudila obrazloženje.

27. Stoga, u situaciji kada iz materijalnih dokaza optužbe nesporno proizilazi da su ispunjeni svi kriteriji koje je kao takve odredio i Ustavni sud u pomenutoj odluci rješavajući apelaciju Josipa Papca (postoje zapisnici o pretresanju stana ostalih prostorija i pokretnih stvari, potvrde o oduzimanju predmeta sa tačno identifikovanim oduzetim predmetima, iste su potpisane od strane tada osumnjičenih bez ikakvih primjedbi), čak i da nije ispoštovana odredba člana 71. ZKP BiH, odnosno da nije održano otvaranje i pregled privremeno oduzetih predmeta, ne bi se radilo o bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka koja bi dovela u pitanje zakonitost ovako pribavljenih dokaza. Pored iznesenog, i za ovo vijeće posve je dovoljno utvrđenih činjenica i okolnosti koje nesporno ukazuju da je i radnja otvaranja privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije provedena zakonito, te da su

žalbeni prigovori odbrana optuženih i u ovom dijelu neosnovani, i ne dovode u pitanje ispravnost i zakonitost odluke prvostepenog suda. Jednako se odnosi i na prigovore kojim se osporavaju zaključci u paragrafima 80. i 81. obrazloženja pobijane presude, a u kojima se po ocjeni ovog vijeća valjano iznosi obrazloženje prvostepenog suda u pogledu različite identifikacije boja oduzetih rukavica. Naime, neposrednim uvidom u osporene dokaze sud je ustanovio da se radi o sivim rukavicama (a ne smeđim), kombinacije platno guma, ali sa izraženim tragovima nečistoće od tragova zemlje ili hrđe. Stoga sud nalazi da se zaista radi o sivim rukavicama, kao što je vidljivo i u samoj fotodokumentaciji sa lica mjesta, (Dokaz T-181), te je zbog očigledne zaprljanosti istih sud ostavio mogućnost da su ih policijski službenici prilikom samog izuzimanja s lica mjesta opisali kao smeđe. Dakle, suprotno žalbenim prigovorima, i po ocjeni ovog vijeća, činjenica da su prilikom izuzimanja rukavica, službena lica iste opisali kao smeđe, a da se zapravo nakon njihovog vještačenja i skidanja tragova i prljavštine sa istih utvrdilo da se radilo o sivim rukavicama, ne dovode u pitanje i u sumnju zakonitost pretresa i oduzimanja istih, a posebice biološko vještačenje provedeno nad istim, odnosno nalaz i mišljenje FUP-a Centar za forenziku (dokaz T-46), te iskaz vještaka Martinović-Muk Maje o biološkom vještačenju tragova.

28. Branilac žalbom u okviru naslovljenog žalbenog osnova, ističe da se bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka j) ZKP BiH ogleda u tome da je sud u odnosu na pismeno preciziranu optužnicu Tužilaštva BiH, napravio izmjene na način da je radnje „prevoženja“ i „predaje“ određene količine droge, koje su se prvobitno odnosile na Svetozara Perućicu, u izreci presude ove radnje dodao i okrivljenom Neđeljku Kuljiću. Slijedom iznesenog, prema navodima žalbe time je povrijeđen objektivni identitet optužbe iz člana 280. stav 1. ZKP BiH, jer okrivljenom Kuljiću, prvobitnom, ni kasnije izmjenjenom optužnicom nije stavljena na teret ova zajednička radnja.

29. Po ocjeni ovog vijeća, navedeni prigovori nisu osnovani.

30. Odlučujući o osnovanosti ovog žalbenog prigovora, apelaciono vijeće ukazuje na odredbu člana 280. stav 1. ZKP BiH, kojim je propisano da se presuda može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u potvrđenoj optužnici, odnosno na glavnom pretresu izmjenjenoj optužnici. U tom smislu zakon zahtijeva postojanje subjektivnog i objektivnog identiteta između optužbe i presude. Pitanje subjektivnog identiteta presude i optužbe rješava se provjerom identiteta osobe u pogledu koje je proveden krivični postupak i donesena presuda. Objektivni identitet djela je sačuvan ukoliko je djelo u presudi isto ili samo drugačije od onog iz optužbe, ali ne

smije biti teže za optuženog od onog iz optužbe.

31. Iz sadržaja činjeničnog opisa potvrđene i izmjenjene optužbe proizilazi da je optuženi Svetozar Perućica „u jutarnjim časovima dana 22.01.2014.godine prebacio u Bosnu i Hercegovinu navedenu količinu opcjne droge, te angažovao Dunde Marka da ga na bosanskohercegovačkcj strani sačeka kako bi izvidio o prisutnosti policije na putu da bi mogao neometano prevesti opcjnu drogu pa nakon što je opcjnu drogu prevezao i sakrio na području grada Bileće.. “ a što jasno proizilazi i iz izreke pobijane presude. Prvostepeni sud u daljem tekstu izreke presude navodi “ ...te u skladu sa planom Perućice i Kuljića da opcjnu drogu kcju su na naprjed opisani način nabavili prebacuju u Republiku Hrvatsku i od njene prodaje stiču protupravnu imovinsku korist, a po prethodnom dogovoru sa Milićević Davorom istom prevezli i na području Čapjine predali njima poznate količine opcjne droge Marihuana, te nakon što je Kuljić Neđe.jko tokom...” dok je tekst činjeničnog opisa izmjenjene optužnice “ o prethodnom dogovoru sa Milićević Davorom, u veče istog dana, vozilom marke Audi karavan, crne bcje, švicarskih registarskih oznaka, kupcu Davoru prevezao i na području Čapjine predao njima poznate količine opcjne droge Marihuana, te u skladu sa planom Perućice i Kuljića da opcjnu drogu kcju su na naprjed opisani način nabavili prebacuju u Republiku Hrvatsku i od njene prodaje stiču protupravnu imovinsku korist, a nakon što je Kuljić Neđe.jko tokom...” iz čega proizilazi da prvostepeni sud nije izmijenio činjenični opis radnji krivičnog djela koje se optuženom Kuljiću stavlja na teret na način da je istom na teret stavio veću kriminalnu količinu, odnosno teže krivično djelo, od one koja mu je potvrđenom optužnicom stavljena na teret. Dakle, radi se o preciziranim okolnostima koji se odnose na plan Perućice i Kuljića da dalje prebacuju drogu u Republiku Hrvatsku, što i jeste opisano i stavljeno na teret optuženom Kuljiću kako u potvrđenoj tako i u izmjenjenoj optužnici. Stoga ovakva intervencija prvostepenog suda rezultat je utvrđenog činjeničnog stanja od strane prvostepenog suda, a svakako ne okolnost kojom se optuženom stavlja na teret teže krivično djelo od onog koje mu je potvrđenom optužnicom stavljeno na teret, niti veća kriminalna količina u odnosu na ono što je tužilac u činjeničnom opisu kao inkriminirajuće radnje stavio na teret optuženima.

32. Slijedom iznesenog, apelaciono vijeće nalazi da optužba u konkretnom slučaju nije prekorečena, pa se žalbeni prigovori kojima se ukazuje suprotno, odbijaju kao neosnovani.

33. Vezano za dio presude koji se odnosi na posebne istražne radnje, u žalbi se navodi da naredbe Suda BiH za sprovođenje istih su manjkave u smislu obrazloženja osnova sumnje, odnosno ne sadrže osnov sumnje protiv osumnjičenih, zbog kojih se posebne

istražne radnje sprovedene, tako da su iste donesene protivno odredbi člana 118. stav 1. ZKP BiH u vezi sa članom 116. istog zakona.

34. Analizirajući obrazloženje pobijane presude, te dovodeći isto sa sadržajem osporenih naredbi za posebne istražne radnje, ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud ispravno utvrdio da su žalbeni prigovori odbrane optuženih kojim se ukazuje na manjkavosti obrazloženja osnova sumnje u spornim naredbama, neosnovani.

35. Naime, imajući u vidu stavove zauzete u odlukama ESLJP, Ustavnog suda BiH, kao i ovog suda, koje se ističu i u žalbama odbrana optuženih, ovo Vijeće je zaključilo da su predmetne naredbe sastavljene u skladu sa odredbama ZKP BiH. Naime, uvidom u izdate naredbe Vijeće je konstatovalo da iste sadrže potrebno obrazloženje u pogledu osnova sumnje zbog kojih se izdaju prema osumnjičenim licima, a što je u skladu sa odredbom člana 118. stav 1. i člana 116. ZKP BiH koji propisuje da će naredba sadržavati, između ostalog osnove sumnje da je osoba sama ili sa drugim osobama učestvovala ili učestvuje u učinjenju krivičnog djela iz člana 117. ZKP BiH. Pobijana presuda u tom pravcu iznosi i obrazloženje da su u navedenim naredbama naznačeni osnovi sumnje da osumnjičeni vrše krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. KZ BiH, u vezi sa krivičnim djelima Neovlašteni promet opojnim drogama iz člana 195. KZ BiH, odnosno dokazni materijal na osnovu kojeg je sudija za prethodni postupak izveo takav zaključak, te kratko obrazloženje osnova sumnje o počinjenju predmetnog krivičnog djela. U tom pravcu, u paragrafima od 41 - 48 pobijane presude, navedeno je tačno na koji način su cijenjene pojedinačne naredbe, te njihov sadržaj u skladu sa zakonskim normama koje propisuju njihovo izdavanje, sa kojim obrazloženjem se slaže i ovo vijeće. Stoga, prigovori odbrane kojima se ukazuje da se radi o nezakonitim naredbama u kojima nedostaje obrazloženje u pogledu osnova sumnje, te obrazloženja u pogledu nemogućnosti pribavljanja dokaza na drugi način ili sa nesrazmjernim teškoćama, u predmetu sa velikim brojem saizvršilaca i dobro komunikacijski povezanih, a pri tome vrlo svjesnih da se radi o teškim krivičnim djelima, koji su u svojim kretanjima i komunikacijama postupali vrlo oprezno, po ocjeni ovog vijeća, ostaju bez potrebne činjenične i zakonske osnove, zbog čega se kao takvi odbijaju u cjelosti.

36. Žalbom se dalje ukazuje i na bitnu povredu odredaba iz razloga što nije postupljeno shodno odredbi člana 119. stav 3. ZKP BiH, tako da niko od okrivljenih, tada osumnjičenih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice, Marka Dunđera i ostalih nisu obavješteni da je prema njima bila obavljena istražna radnja, iz kojih razloga im

je uskraćena mogućnost da ospore zakonitost iste, kao i mogućnost da zatraže sudsku kontrolu sprovođenja posebne istražne radnje.

37. Naime, iz sadržaja odredbe na koju se poziva naslovljena žalba optuženih, obaveza da se obavijesti osoba *nakon što je završeno provođenje posebnih istražnih radnji* je obaveza suda, čiji je cilj davanje mogućnosti osobi koja je u pitanju da traži preispitivanje zakonitosti provedenih radnji.

38. Dakle, prema ocjeni ovog vijeća, ono što je odlučujuće u odredbi koja propisuje ovu obavezu suda jeste da osumnjičeni budu obaviješteni o provođenju posebnih istražnih radnji nakon što je završeno provođenje istih, odnosno kada se steknu uvjeti propisani zakonom, a što može biti i u momentu lišavanja slobode osumnjičenih, ili u trenutku dostave prijedloga Tužilaštva BiH za određivanje pritvora. Naime, iz sadržaja same žalbe ne proizilazi iz kojih razloga su zaista osumnjičeni onemogućeni da zatraže sudsku kontrolu sprovođenja posebnih istražnih radnji, odnosno iz kojih razloga im je onemogućeno da osporavaju zakonitost provedenih posebnih radnji. Po ocjeni ovog vijeća, osumnjičeni su u momentu lišavanja slobode, te određivanja mjere pritvora bili obaviješteni o osnovama sumnje za krivično djelo za koje su se sumnjicali, te koje su mjere bile preduzete protiv njih, vrste mjera, razloge za njezino dopuštanje i provođenje i sl., a žalba niti u jednom dijelu svog obrazloženja kada je u pitanju ovaj prigovor nije navela iz kojih razloga su osumnjičeni od momenta obaviještavanja za šta se sumnja i kakvi se dokazi stavljaju protiv njih, bili ograničeni u svom pravu da zahtjevaju preispitanje zakonitosti određivanja i provođenja mjera koje su u pitanju.

39. Dakle, ovo vijeće zapaža da žalitelji nisu ničim dokazali da su na bilo koji način onemogućeni da podnesu zahtjev za preispitivanje zakonitosti naredbe i načina provođenja posebnih istražnih radnji u smislu člana 119. stav 3. ZKPBiH kada su se za to stekli uvjeti, ili da bi takav zahtjev bio nedjelotvoran pravni lijek.

40. Naime, po ocjeni ovog vijeća, a imajući u vidu sadržaj odredbe člana 119. stav 3. ZKP BiH zakon eksplicitno ne propisuje sadržaj i formu obavijesti koju sud treba poslati o provedenim mjerama, te se može zaključiti da ta obavijest treba da sadrži minimalno one informacije koje su neophodne da bi pravni lijek na koji se poziva branilac optuženih u žalbi bio djelotvoran (osnovama sumnje za krivično djelo za koje se sumnja osoba prema kojoj je mjera bila preduzeta, vrsta mjere, razloge za njezino dopuštanje i provođenje i sl.), što znači sve ono što, u biti, sadrži i sama naredba prema članu 118. stav 1. ZKPBiH.

Dakle, sve ono sa čime se osumnjičeni upoznaju i o čemu budu obaviješteni i u momentu lišavanja slobode, ili u trenutku dostave prijedloga Tužilaštva BiH za određivanje pritvora. Upravo od tog momenta osumnjičeni imaju pravo da osporavaju zakonitost provedenih mjera, što je u konkretnom slučaju kroz žalbe na rješenja o mjerama pritvora i učinjeno. Stoga, žalbeni prigovori odbrane osumnjičenih da nisu bili mogućnosti da zatraže sudsku kontrolu sprovođenja posebne istražne radnje, zbog navodnog nepoštivanja odredbe člana 119. stav 3. ZKP BiH, ovo vijeće nalazi neosnovnim.

41. Imajući u vidu navedeno, tvrdnje kakve su iznesene u predmetnoj žalbi ne mogu dovesti u pitanje kako zakonitost postupanja suda, tako ni djelotvornost i adekvatnost garancija koje ZKP BiH pruža u konkretnoj situaciji.

42. Vezano za način identifikacije optuženih prema brojevima telefona, branilac prije svega ističe da s obzirom na pravilo o teretu dokazivanja, Tužilaštvo bilo dužno da Sudu pruži dokaze, kao prvo, da korisnik svakog od pomenutih telefonskih brojeva upravo osoba za koju Tužilaštvo tvrdi da je ostvarivala date komunikacije, a kao drugo, kada su u pitanju SMS poruke, da je upravo svaki konkretni optuženi zaista i poslao poruku koja je uvrštena u dokaze, a ne da se istim koristila neka druga osoba.

43. Od strane suda prihvaćen je dokaz T-90, a koji predstavlja navodnu analizu dokaza koje je sproveo MUP RS, ali upravo ova analiza je pokazala da su brojni telefonski brojevi praćeni i prije izdavanja sudskih naredbi za iste, na način koji je predstavljen i prvostepenom sudu u završnim riječima, koje pobijana presuda i ne pominje i ne daje nikakve razloge u obrazloženju o prihvatanju ili ne prihvatanju istih i njihovoj ocjeni u smislu člana 290. stav 7. ZKP BiH.

44. Iz sadržaja pobijane presude, suprotno žalbenim prigovorima odbrane optuženih, ovo vijeće nalazi da je prvostepeni sud ispravno cijenio dokaze iz kojih proizilazi na koji način su unutar organizirane grupe optuženi telefonski komunicirali, te dogovarali prometovanje opojne droge. Naime, dokaz T-81 koji dokaz je prvostepeni sud prihvatio i cijenio u dijelu gdje se nalaze rezultati (transkripti) izvođenja posebnih istražnih radnji, proizilazi da iz telefonskih komunikacija i to redni broj 130, 169, 170, 172, 201, 202, da su dana 07. i 08.12.2013 godine, potom i 24. i 25.12.2013. i 09.01.2014 (komunikacije

red.broj 1286, 1546, 1548, 4566, 5896) Mitar Tripković (063359429)¹ i Neđeljko Kuljić (065-997-352) dogovarali međusobne sastanke kod Kuljića, u kojim ga je Tripković obavijestio da je i „onaj drug“ s njim, također u komunikacijama rednog broja 5 i 7 na telefonskom imei broju Svetozara Perućice 358487023118090 u kojem se koristila pretplatnička kartica 065-521-706 dana 02.01.2014. godine Kuljić je pozivao Tripkovića koji ga obavještava da je sa drugom, na što mu Kuljić odgovara da će doći do njega da se vide, najbolje u piceriji i da taj drug bude sa njim. Nadalje, iz sadržaja dokaza T 81 Perućica putem telefona od njemu poznate osobe iz R.Crne Gore, a uz posredovanje Orbović Srđana dana 17.01.2014.godine dogovara nabavku 80 kilograma opojne droge marihuana, a što proizlazi najprije iz sadržaja sms poruka između Svetozara Perućice i Orbović Srđana. Dalje iz sadržaja komunikacije ID 25 dana 17.01.2014. godine Svetozar Perućica (38765521982) šalje sms poruku Orboviću na broj 38766863573, kojom prilikom Perućica obavještava Orbovića da je na novom broju (065276088), te šalje i poruku sadržaja „*jubavi povuci ti koliko možeš 8*“ (ID 156,158), na koji način je po ocjeni prvostepenog suda, istom potvrdio da povuce 80kg opojne droge.

45. Sadržaj telefonske komunikacije prvostepeni sud, po ocjeni ovog vijeća posve valjano cijeni i dovodi u vezu sa drugim izvedenim dokazima, te iskazima saslušanih svjedoka, a posebno dokaza T- 90 i T 90- A koji se odnose na Izvještaj o izvršenoj operativno kriminalističkoj analizi ostvarenih komunikacija, iz čijeg sadržaja zapravo proizilazi analiza kretanja mobilnih pretplatničkih brojeva po baznim stanicama, sa uporednom analizom mjesta i vremena kontrole tada osumnjičenih lica. Na osnovu provedene analize utvrđeno je da se podaci o kretanju mobilnih telefona djelomično poklapaju sa podacima o kretanju vozila i lica, te da se može izvesti zaključak da su navedene brojeve koji su bili predmet posebnih istražnih radnji koristila tada osumnjičena lica. Dakle, na osnovu izvedenih dokaza, cijjenjenih i obrazloženih u pobijanoj presudu, ovo vijeće zaključuje da su neosnovani žalbeni prigovori odbrane kojim se dovode u pitanje analiza telefonskih komunikacija, te činjenice da su se upravo konkretni optuženi zaista i koristili navedenim brojevima koji su praćeni.

¹ Svjedok stručno lice Jelena Kecman je vještačila i mobilne aparate oduzete od svjedoka Tripković Mitra , kojom prilikom je sud uvidom prilog broj 1. (CD) Izvještaja utvrdio da je pretplatnički broj mobilnog aparata koji je oduzet od Tripković Mitra broj 063359429.

46. U odnosu na dokaz T-88, odbrana je istakla prigovor nezakonitosti i neautentičnosti o kojem se sud ne izjašnjava, obzirom da u istom nema izvještaja o tome kada je, kako postavljen i kada i kako uklonjen GPS uređaj.

47. Istaknuti žalbeni prigovori su neosnovani.

48. Naime uvidom u sadržaj dokaza T-85, ovo vijeće zaključuje da iz Izvještaja o provedenim PIR tajnog praćenja i tehničkog snimanja osoba i predmeta, a prema naredbi Tužilaštva broj: T 20 0 KTA 0007990 13 od 13.03.2014. godine, odnosno naredbi Suda BiH broj S 1 2 K 014482 13 Krn od 12.03.2014. godine, proizilazi da je: „dana 06.04.2014. godine utvrđena lokacija na kojoj se nalazilo MPV u mjestu Jezerine bb gdje su pripadnici MUP-a RS osmatrajući navedeno vozilo u pogodnom momentu postavili i aktivirali GPS uređaj. Nakon potvrde od dana 08.04.2014. godinem da će iste noći krenuti krijumčarenje opojne droge, ovlašteni radnici MUP-a RS Uprave kriminalističke policije, Specijalne jedinice policije i CJB Trebinje organizirali su opservaciju na terenu gdje je pokriveno cijelo područje na kojem se očekivalo krijumčarenje droge i izvršeno je GPS praćenje vozila.“ Dakle, iz provedenih dokaza Tužilaštva jasno proizilazi na osnovu koje naredbe Suda BiH je izvršeno postavljanje GPS uređaja, te kada i kako je postavljeno, dok je dokaz T-88 na koji se posve paušalno poziva branilac i ističe nezakonitost i neautentičnost istog, rezultat provedenih posebni istražnih radnji tajnog praćenja i tehničkog snimanja osoba i predmeta, koji zapravo podrazumjeva cd koji pokazuje mapu kretanja GPS uređaja koji je postavljen na vozilo tada osumnjičenog Svetozara Peručice. Dakle, ništa neautentično, niti nezakonito nema u tom dokazu, budući da je isti uložena samostalno uz dopis iz kojeg proizilazi da se radi o CD-u sa podacima GPS uređaja u operativnoj akciji „šetač 2“, koji je postavljen na vozilo optuženog Peručice po navedenoj naredbi Suda BiH. Stoga, prigovori u vezi sa postavljanjem GPS uređaja, neutemeljeni su i nemaju uporište u činjeničnom stanju spisa, te se kao takvi odbijaju u cjelosti.

49. Branilac dalje ističe da je u toku prvostepenog postupka saslušan veliki broj svjedoka, koji su uglavnom svjedočili o nabavci i prodaji automobila, ali da nijedan svjedok nije saslušan na okolnosti kupovine ili prodaje droge, kao i da nijedan dokaz nije izveden na okolnost prelaska vozila na područje Crne Gore na dan 22.01.2014. godine, te primopredaju droge.

50. Analizirajući osporavanu presudu u vezi sa istaknutim žalbenim prigovorima, ovo vijeće nalazi iste neosnovanim. Naime, iz obrazloženja pobijane presude, tačnije od

paragrafa 156 pa do paragrafa 177 prvostepeni sud analizira i cijeni izvedene dokaze u kontekstu događaja koji se odvijaju 21/22.01.2014. godine, te načina dogovora optuženog Svetozara Perućice i Orbović Srđana oko prebacivanja droge iz Crne Gore u BiH, te prebacivanje iste na područje Bileće. U tom smislu, prvostepeni sud ispravno cijeni sadržaj presretnutih razgovora između optuženih lica, tajnog nadzora praćenja na taj dan 21/22.01.2014. godine, saslušane svjedoke, Mićunović Radovana i Gorana, izjavu svjedoka Vatreš Predraga, inspektora MUP-a RS, optuženog Dunđer Marka te izvršeno DNK vještačenje, i na osnovu svih izvedenih dokaza, upravo izvodi zaključak sa kojim se u cjelosti slaže i ovo vijeće, da je upravo optuženi Perućica koristio vozilo Mitsubishi Pajero, sa kojim je otišao po opojnu drogu na područje Crne Gore, te istu potom prevezao na područje Bileće preko neobilježenog graničnog prelaza, te da je navedeno prebacivanje opojne droge obavljeno uz pomoć njemu poznatih pripadnika grupe, a zasigurno optuženog Dunđer Marka čija je uloga, kako to iz njegove izjave proizlazi, bila da izviđa teren o eventualnoj prisutnosti policije.

51. Imajući u vidu izneseno obrazloženje prvostepenog suda, te uvidom u spis predmeta i izvedene dokaze, ovo vijeće zaključuje da su žalbeni prigovori odbrane optuženih kako Tužilaštvo nije ponudilo adekvatne dokaze kojim bi dokazali okolnosti kupovine ili prodaje droge, te prelaska vozila na područje Crne Gore na dan 22.01.2014. godine, kao i primopredaju droge, posve neosnovani i kao takvi ne dovode u pitanje činjenične zaključke pobijane presude.

52. U konačnici, branilac navodi da se neutemeljeno i protivno provedenim dokazima, u tačkama 281-311 zaključuje da se radi o predmetima koji su upotrebljeni za izvršenje krivičnih djela, odnosno da ta imovina, oduzeta vozila, predstavljaju imovinsku korist pribavljenu navedenim krivičnim djelom.

53. Vodeći računa o relevantnim odredbama ZKP BiH, prvostepeni sud je donio odluku o mjerama sigurnosti i oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom. Obrazlažući svoju odluku, za taksativno navedene predmete koje je oduzeo od optuženih, prvostepeni sud je argumentirano i u vezi sa izvedenim dokazima iznio zaključke sa kojim se u cjelosti slaže i ovo vijeće. Dakle, žalbom optuženih, a imajući u vidu valjano i potpuno utvrđeno činjenično stanje, po ocjeni ovog vijeća, nisu se dovela u pitanje ubjeđenja suda da su optuženi poduzimali radnje izvršenja krivičnog djela s ciljem ostvarivanja protupravne imovinske koristi, te da su istu i ostvarili. Sud je utvrdio da imovina, odnosno oduzeti automobili predstavljaju imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom, iz kojih

razloga je, suprotno žalbenim prigovorima, posve ispravno, temeljem odredbe člana 110. KZ BiH, ista i oduzeta od optuženih.

Vb Žalba optuženog Joze Rašića, advokata Nade Dalipagić:

54. Braniteljica žalbom ukazuje da je povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana 6. Evropske konvencije, koje čini pravo na brižljivu i savjesnu ocjenu dokaza i činjenica koje su utvrđene pred Sudom, kao i iznošenje razloga o odlučnim činjenicama u obrazloženju presude. U konkretnom slučaju prema navodima naslovljene žalbe to pravo prema optuženom prvostepeni sud nije poštovao, pa je potpuno pogrešno donio zaključak o sudjelovanju optuženog Joze Rašića u događaju opisanom pod tačkom 1. optužnice. Naime iz svih izvedenih dokaza, dostavljene dokumentacije, saslušanih svjedoka i provedenih vještačenja, potpuno je jasno da optuženi Rašić nije počinio predmetna krivična djela, navodi su odbrane.

55. Suprotno žalbenim prigovorima odbrane, prvostepeni sud kada su u pitanju radnje koje se stavljaju na teret optuženom Jozi Rašiću, posve dostatno argumentira kroz ocjenu dokaza ulogu i radnje koje je kao pripadnik ove organizirane grupe preduzimao optuženi Rašić. Naime, prigovori odbrane da se zaključak o krivici ovog optuženog temelji isključivo na snimku na kojem se vidi da optuženi Rašić u automobilu čeka optuženog Miličevića, neutemeljen je i nema uporište u utvrđenom činjeničnom stanju. Dakle, prvostepeni sud, svoje zaključke u kontekstu krivice optuženog Rašića i njegovog sudjelovanja u dođajima opisanim u osuđujućoj tački izreke prvostepene presude, temelji na osnovu izvedenih dokaza, prije svega presretnutih telefonskih razgovora između optuženog Rašić Joze, Miličević Davora, te Bandur Zorana, potom izvještaja o izvršenom nadzoru i tajnom praćenju dokaz T-86, iskaza svjedoka Jakova Miličevića, te svjedoka Dragana Džolića.

56. Stoga, iz svih navedenih dokaza, odnosno njihove detaljne i analitične ocjene od strane odbrane, za ovo vijeće nema mjesta tvrdnji odbrane da u obrazloženju presude nema razloga o odlučnim činjenicama, te da je optuženom iz tih razloga povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana 6 EKLJP.

57. Analizom obrazloženja prvostepene presude, te uvidom u spis predmeta, ovo vijeće je utvrdilo da su optuženi Miličević, Rašić i Bandur međusobno bili uključeni u organizovanje i dalju prodaju opojne droge marihuane u Hrvatsku, koju su prethodno Miličević i Rašić preuzeli od Kuljića, a što je prvenstveno potvrđeno na osnovu analize njihove međusobne komunikacija na dan 15.02.2014. (dan prije isporuke opojne

droge) i to analize, kako se navodi u pobijanoj presudi, komunikacije rednog broja 585,587,593,608,618, kojom prilikom su se optuženi dogovarali o sastancima koji su realizovali navedeni dan, a također u 21,14, Miličević dogovara sa optuženim Jozom Rašićem da se nađu, te da će Miličević doći u Ljubuški. Da je optuženi Miličević otišao na sastanak sa Rašićem proizlazi iz Izvještaja o tajnom praćenju od 18.02.2014. godine (T-86) kojom prilikom je uočeno da je Miličević sa svojim vozilom "Alfa Romeo" odvozi do mjesta Studenci općina Ljubuški (u kom mjestu se nalazi porodična kuća optuženog Rašić Joze). Nadalje, prvostepeni sud posve ispravno cijeni i komunikaciju između optuženih, a vezano za nepoznati automobil koji su Miličević i Rašić primjetili u vrijeme kada su se kretali iz pravca Čapljine prema Ljubuškom do kuće optuženog Rašić Joze (na dan kad su preuzeli opojnu drogu), gdje je posebno indikativna komunikacija Miličević Davora, Rašić Joze i Bandur Zorana, te njihov opravdani strah i sumnjičavost koja je govorila u prilog zaključku da su izvršili prebacivanje opojne droge u kuću optuženog Rašić Joze. Prvostepeni sud u obrazloženju presude od paragrafa 206 – 214 posve detaljno obrazlaže na koji način i kako su optuženi provjeravali nepoznati automobil za koji su sumnjali da ih prati, te konačno kako je i navedena opojna droga, na način poznat optuženim Miličeviću, Banduru i Rašiću, prebačena iz mjesta gdje je bila sakrivena (porodične kuće optuženog Rašić Joze u Studencima) do mjesta gdje je nastanjen Bandur Zoran, koja je posredstvom istog, odnosno neposredno lica Džolić Dragana, kojeg je Bandur angažovao, prevezena i prebačena najprije na područje Opuzena R Hrvatska, odakle je posredstvom T.M. isporučena na krajnje odredište područje Zagreba, kupcu Mariu Jurilj sa kojim je Bandur Zoran ranije dogovorio isporuku. Ovakvo utvrđeno činjenično stanje, i po ocjeni Apelacionog vijeća potkrijepljeno je dokazima u sasvim dovoljnoj mjeri i isto proizlazi najprije iz presretnutih komunikacija između optuženih Miličević Davora, Bandur Zorana i Rašić Joze, te između Džolić Dragana i Bandur Zorana, i Mario Jurilja i Zorana Bandura, izjava svjedoka Džolić Dragana i T. M., kao i izvedene materijalne dokumentacije.

58. Uzimajući u vidu prezentirano utvrđeno činjenično stanje, kroz vrlo detaljnu i opsežnu analizu izvedenih dokaza, prvostepeni sud je, suprotno žalbenim navodima, izveo nesporan zaključak u vezi sa radnjama koje je preduzeo optuženi Jozo Rašić, te je kao pripadnik grupe za organizovani kriminal zajedno sa Miličevićem preuzeo opojnu drogu od Kuljić Neđeljka, koju je potom Rašić sakrio u svojoj kući u Ljubuškom, dok je optuženi Bandur dogovorio isporuku sa kupcem M.J. u Zagrebu, kojem je istu isporučio posredstvom svog poznanika Džolića. Dakle, optuženi Jozo Rašić učestvovao je u daljem prometu opojne droge, na način da je dao svoj doprinos da se opojna droga preveze

krajnjim kupcima u Zagreb, R Hrvatska.

59. U tom smislu obzirom na sve utvrđene i navedene okolnosti u prvostepenoj presudi, neutemeljeni su i bez osnova žalbeni prigovori odbrane da se ni jednom radnjom optuženi ne može dovesti u vezu sa bilo kojom drogom, te da niko nije potvrdio da je isti sudjelovao u bilo kojoj kriminalnoj radnji opisanoj u optužnici.

60. Za ovo vijeće paušalni su i navodi odbrane da optuženi nisu djelovali po unaprijed razrađenom planu, da su imali različite uloge unutar grupe, te da nisu postupali kao pomagači, kao i da to sud ničim ne obrazlaže.

61. Naime, njihove uloge unutar grupe, te aktivnosti kojima su doprinijeli da se opojna droga preveze u Zagreb, R Hrvatska, prvostepeni sud posebno obrazlaže kroz ocjenu presretnutih telefonskih komunikacija između optuženih. Da se radilo o brojevima koje su koristili optuženi, u prilog govore i rezultati pretresa kojom prilikom su od optuženih oduzeti mobilni aparati i SIM kartice, koje su potom i vještačene (nalaz i mišljenje vještaka Jelene Kecman), kada je utvrđeno o kojim pretplatničkim brojevima je riječ (kod optuženog Bandura pronađen broj 063981241 i 063464448, kod optuženog Miličevića pronađen broj 063516767, te kod optuženog Rašića broj 063267316) iz čega se izvodi jasan i logičan zaključak da su upravo ovi optuženi učesnici spornih presretnutih telefonskih komunikacija, odnosno da se radi o brojevima koji su inkriminisanom periodu isti koristili.

62. Odbrana je posebno ukazivala i na činjenicu da je u toku krivičnog postupka od strane Tužilaštva donesena droga, koju odbrana smatra nezakonitim dokazom, jer Tužilaštvo nije dokazalo put ove droge, tj., čija je droga, kome je oduzeta, na koji način je došla u Tužilaštvo i kakve veze ista ima sa optuženim Jozom Rašićem.

63. Naime, iz sadržaja pobijane presude, jasno proizilazi na osnovu kojih dokaza je prvostepeni sud utvrdio "put" droge, odnosno utvrdio odlučne činjenice da je droga iz R. Crne Gore prebačena na područje BiH, tačnije do mjesta Bileća, odakle je preduzetim radnjama izvršenja optuženih, prevezena do područja općine Ljubuški, a potom na područje grada Zagreba, R.Hrvatska. Da je optuženi Jozo Rašić imao veze sa radnjama koje se isključivo odnose na prenošenje droge sa područja Ljubuškog do Zagreba, R Hrvatska, posebno proizilazi iz provođenja posebnih istražnih radnji tajnog praćenja i snimanja, te analize sadržaja komunikacija između optuženih Bandur Zorana, Miličević Davora, Rašić Jozu i svjedoka Dragana Džolića u periodu od 21.-25.02.2014.godine. Naime, iz navedenih razgovora proizilazi da oni ustvari nisu znali da je kupac Jurilj u

Zagrebu uhapšen i da je droga pronađena i oduzeta, te su tim putem nagađali gdje bi se isti mogao nalaziti / isti nije u stanu/ da je možda otišao vani ili na skijanje / da je možda „narokan i leži“, te kako se i dalje nije javljao, njihove sumnje i strah su bili sve veći, s toga je optuženi Bandur odlučio da će lično otići gore (u Zagreb) i provjeriti šta se dešava, na što je *posebno optuženi Rašić* insistirao kojom prilikom je rekao da će ih uvaliti u probleme i da treba pozvati njih (bilećane) da mu „jeb..mater“ (komunikacije red. 490,491,494,567,587619,620,624,986,987,981,987,1056, dokaz T-81). Također u navedenim komunikacijama proizlazi da se isti dogovaraju da se sastanu i „rasprave neke stvari, birajući posebna mjesta kako ne bi bili viđeni zajedno (kom.redni broj 725,727...)“

64. Slijedom iznesenog, a suprotno žalbenim prigovorima optuženog, prvostepeni sud je na osnovu izvedenih dokaza valjano utvrdio odlučne činjenice, te je na temelju savjesne ocjene izvedenih dokaza, dovodeći ih u vezu sa odbranom optuženog, izveo pravilne zaključke o počinjenju krivičnih djela od strane optuženog i njegovoj krivici, za šta je u obrazloženju svoje presude dao u svemu iscrpne i uvjerljive razloge, koje prihvaća i ovo vijeće, uslijed čega je činjenično stanje u pobijanoj presudi utvrđeno na pravilan i potpun način, pa su istaknuti žalbeni prigovori odbrane optuženog po navedenom žalbenom osnovu, ocjenjeni neosnovanim.

65. Konačno, žalba ističe da Tužilaštvo BiH nije postupilo u skladu sa članom 71. ZKP BiH, odnosno da isto nije obavijestilo optuženog Jozu Rašića o otvaranju i pregledanju privremeno oduzetih predmeta, niti je sačinjen zapisnik o preduzimanju pomenute radnje, kao i da je Tužilaštvo BiH preduzelo brojne radnje koje su u suprotnosti sa ZKP BiH.

66. Kako je prigovor istovjetne sadržine istakao i branilac optuženih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice i Marka Dunđera, advokat Senad Kreho, to je vijeće već dalo odgovor povodom istog, zbog čega na ovom mjestu neće ponavljati već date razloge zbog kojih je istaknuti prigovor ocijenjen neosnovanim.

Vc Žalba optuženog Zorana Bandura, advokat Dražen Zubak;

67. Branilac žalbom navodi da je izreka pobijane presude u odnosu na navodne krivičnopravne radnje optuženog Bandura nerazumljiva i protivrječna sama sebi i razlozima presude, te da u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnoj činjenici „kupovine opojne droge“, odnosno da nije jasno kako je umjesto posredničke uloge opisane u preambuli

pobijane presude, Zoran Bandur u tački 1. iste, dobio ulogu kupca opojne droge. Kada se ova činjenica dovede u vezu sa dokazom Tužilaštva T-79, a riječ je o bankovnim karticama, izvodima sa bankomata, nalogima za isplatu, jasno je da je odlučna činjenica kupovine opojne droge od strane optuženog Bandura, pogrešno utvrđena, navodi su odbrane.

68. Analizirajući činjenični opis osuđujućeg dijela izreke pobijene presude, ovo vijeće nalazi da iz preambule iste proizilazi: „... nakon što Neđe.jko i Svetozar dogovore prodaju i primopredaju opcjne droge r.jihovim saradnicima, kupcima opcjne droge među kcjima su Miličević Davor i drugi r.jima poznati kupci kcji su od r.jih otkup.jivali i preuzimali opcjnu drogu radi da.je prodaje i to Miličević Davor radi da.je prodaje na području Republike Hrvatske i kcji je u tom ciju angažovao pripadnike grupe Bandur Zorana i Rašić Jozu kako bi ova dva učestvovali u radnjama prevožer.ja i sakrivar.ja opcjne droge te pronalažer.ja kupaca na području Republike Hrvatske među kcjima je J.M....“; dok iz opisa tačke 1 izreke proizilazi : „ ... na magistralnom putu Čapjina-Stolac istog dana sastali Ku.jić i Govedarica sa Miličević Davorom i Rašić Jozom, nakon čega su se zaputili u pravcu Domanovića i na sporednom makadamskom putu, Ku.jić i Govedarica predali opcjnu drogu Miličeviću te je prebacili u vozilo Mercedes sive bcje reg.oznaka A69E752 sa kcjim su se Miličević i Rašić zaputili u pravcu Čapjine, a Ku.jić i Govedarica sa vozilom sa kcjim su došli krećući se ispred, izviđali o prisutnosti polic.je na putu, pa nakon što su prebacivar.je opcjne droge u Čapjinu neometano izvršili, u skladu sa prethodnim dogovorom sa kupcem iz Ljubuškog Bundur Zoranom, Miličević je angažovao Jozu Rašića da prethodno preuzetu opcjnu drogu isporuči na područje Ljubuškog, pa su se odmah istog dana tamo zaputili i to Miličević sa vozilom Alfa Romeo reg.oznaka O32M534 izviđajući teren o prisutnosti polic.je i Rašić Jozo, krećući se iza njega vozilom Mercedes sive bcje reg.oznaka A69E752, pa su tako prebacili opcjnu drogu do porodične kuće Rašić Joze u mjestu Studenci, opština Ljubuški, a nakon što je Miličević dogovorio sa Bandur Zoranom isporuku opcjne droge u Republiku Hrvatsku i to kupcu J. M. iz Zagreba, sa kcjim je Bandur Zoran ran.je dogovorio isporuku opcjne droge pa nakon što mu je Miličević na njemu poznat način prebacio opcjnu drogu iz skrovišta u Studencima, Bandur je stupio u kontakt sa svcjim poznanikom Dž. D., uposlenikom Granične policije Republike Hrvatske raspoređenim na GP Metkovići kcji je vršio dužnost kontrole graničnih prelaza, te ga angažovao...“.

Činjenični opis osuđujućeg dijela izreke ukazuje na činjenicu kada su u pitanju Miličević Davor, Bandur Zoran i Rašić Jozo, da isti na prvi pogled predstavljaju zasebnu grupu, međutim obzirom na sve utvrđene okolnosti, isti su učestvovali u daljem

prometu opojne droge, na način da su, svaki od njih ponaosob, dali svoj doprinos da se opojna droga preveze krajnjim kupcima u Zagreb, R Hrvatska. Pa je tako optuženi Miličević zajedno sa Rašićem preuzeo opojnu drogu od Kuljić Neđeljka, koju je potom Rašić sakrio u svojoj kući u Ljubuškom, dok je optuženi Bandur dogovorio isporuku sa kupcem M.J. u Zagrebu, kojem je istu isporučio posredstvom svog poznanika D.Đ., što nesporno i proizilazi iz izreke presude kada se navodi da je Miličević dogovorio sa Bandur Zoranom isporuku opojne droge u Republiku Hrvatsku i to kupcu J. M. iz Zagreba, sa kojim je Bandur Zoran ranije dogovorio isporuku opojne droge nakon što mu je Miličević na njemu poznat način prebacio opojnu drogu iz skrovišta u Studencima. Stoga, kada se u cjelini analizira činjenični opis osuđujućeg dijela izreke pobijane presude, posve je jasno da je Bandur Zoran preduzimao radnje kojim je dao svoj doprinos da se opojna droga preveze krajnjim kupcima u Zagreb, R Hrvatska, dok činjenica da se u jednom dijelu izreke navodi da je u dogovoru sa Kuljićem i Peručicom i Bandur kupac zajedno sa Miličevićem, ne dovodi u pitanje njegovu ulogu koja je posrednička i koja je kao takva i opisana u izreci presude. Po ocjeni ovog vijeća, pobijanom presudom nije učinjena povreda iz člana 297.stav 1. tačka k) ZKP BiH, na koju se ukazuje žalbom odbrane optuženog Bandura.

69. U pogledu količine prometovane opojne droge, branilac ukazuje da je u izreci pobijane presude navedeno da je optuženi Peručica nabavio 80 kg opojne droge marihuana iz Crne Gore, koja droga je trebala navodno biti prodana u R Hrvatskoj, a u istoj tački se navodi da je dana 19.02.2014. godine u Hrvatsku preveženo 21.570 gr opojne droge, čime je odlučna činjenica količine opojne droge marihuana koja je navodno prevežena u R. Hrvatsku pogrešno utvrđena. Jednako tako žalbom se ukazuje da su rezultati provedenog vještačenja i rezultati ispitivanja pokazali da se radi o količini od 19.6289, 2 grama, a ne 21, 570 grama opojne droge marihuane, te da je slijedom toga učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k) ZKP BiH.

70. Naime, iz izreke presude, koja predstavlja osuđujući dio za sve optužene, proizilazi da je optuženi Peručica dogovorio preuzimanje 80 kg opojne droge marihuana iz Crne Gore, ali da su po prethodnom dogovoru Kuljić i Peručica, optuženom Miličeviću predali *njima poznate količine opojne droge marihuana*, dakle ne proizilazi iz izreke da je optuženom Miličeviću predata količina od 80 kg, te je dalje vrlo jasno i decidno opisano na koji način je tekao promet opojne droge prema Zagrebu, odnosno R Hrvatskoj. Količina koja je oduzeta u R Hrvatskoj iznosi 21.570,20 gr, a dio droge u količini od 490,015 gr je

pronađena kod optuženog Miličevića, koja kako proizilazi iz izvedenih dokaza također potiče iz međunarodne trgovine. Dakle, u odnosu na količinu prometovane droge u R Hrvatsku, prvostepeni sud je u obrazloženju presude iznio adekvatne zaključke, koji nisu u protivrječju sa izrekom presude, zbog čega se suprotni žalbeni prigovori odbijaju kao neosnovani.

71. Dakle, žalbom se jednako kao i sa prethodnim prigovorom, segmentirano analizira činjenični opis izreke pobijane presude, te se upravo na taj način, uzimajući samo ono što odgovara odbrani optuženog, predstavljaju navodne povrede ovog krivičnog postupka, zbog čega se takvi prigovori u cjelosti odbijaju kao neosnovani.

72. U odnosu na Zapisnik o vještačenju u službi kemijsko-fizikalnih vještačenja Centra za forenzička ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ MUP-a R Hrvatske od 26.03.2014. godine, ovo vijeće je uvidom u isti utvrdilo da se količina koju navodi žalitelj od 19.6289, 2 grama, zapravo odnosi na dio Zapisnika u kojem se konstatuje u kojoj količini droge je prisustvo više od 0,3% tetrahidrokanabinola, pa je napisano slijedeće: Zelena biljna materija (cvjetni vrhovi; uzorci 1-1....) ukupne mase 19629,2, ostalo 19576,0 g sadrži više od 0,3% tetrahidrokanabinola i konoplja je tipa droge marihuana, dok je na vagi (uzorak4) utvrđena prisutnost tetrahidrokanabinola, bez iskazivanja u procentima. Dakle, radi se o toksikološkom vještačenju tvari, gdje su količine droge podijeljene kroz analizu različitih uzoraka, i gdje se vještačenjem trebalo utvrditi je li dostavljena tvar droga, i da li se na vagi nalaze tragovi droge, bez naznake o potrebi utvrđivanja tačne količine oduzete droge. Naime, iz sadržaja rješenja o provođenju istrage, što je također dokaz na koji se poziva odbrana optuženog T-123, jasno proizilazi da su pretragom vozila Vinak Vaceka u Zagrebu pronađene dvije vreće u kojima se nalazilo 25 paketa sa ukupno 21,570 grama droge marihuana, što sve ukazuje na fragmenitrano osporavanje određenih dokaza od strane odbrane optuženog, te neosnovano prikazivanje navodnih povreda predmetnog krivičnog postupka.

73. Branilac ističe da se pobijana presuda zasniva na nezakonitim dokazima, ukazujući na manjkavosti naredbi o provođenju posebnih istražnih radnji nadzora i tehničkog snimanja telekomunikacija izdatih u periodu od 04.12.2013. godine – 14.02.2014. godine, te nezakonitih dokaza koji proizilaze iz nepoštivanja odredbe člana 71. ZKP BiH, a koja se odnosi na radnju otvaranja i pregleda privremeno oduzetih predmeta i dokumentacije.

74. U odnosu na identične prigovore, ovo vijeće je već dalo obrazloženje u dijelu ove

presude koja se odnosi na analizu žalbe odbrana optuženih Svetozara Perućice, Neđeljka Kuljića, Marka Govedarice i Marka Dunđera, te se u ovom dijelu obrazloženja, neće ponavljati.

75. U podnesenoj žalbi, branilac iznosi novi dokaz koji i pored dužne pažnje nije mogao biti iznesen na glavnom pretresu pred prvostepenim vijećem. Naime, riječ je o Rješenju Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Uprave za pravne poslove i ljudske potencijale, Služba za disciplinska sudovanja, Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Split broj 511-01-158-ST-UP/I-3653/16-14 od 30.03.2016. godine koje je pismeno otpremljeno 03.05.2016. godine. Ovim dokazom odbrana želi dokazati da optuženi Bandur nije počinio radnje zbog kojih je osuđen.

76. Po ocjeni ovog vijeća, presuda na koju se poziva odbrana optuženog Bandur Zorana, kao i optuženog Miličevića, te sam optuženi Miličević, nema značaj koji se ističe ovim žalbama. Naime, radi se o odluci koju je donio disciplinski sud MUP-a u Splitu, a u kojoj se utvrđuje da nije odgovoran Dragan Džolić kao policijski službenik za radnje koje su mu se stavljale na teret i kojima bi počinio težu povredu službene dužnosti.

77. Dakle, svjedok Dragan Džolić u konkretnom predmetu, čiji iskaz je cijenjen od strane prvostepenog suda, nije disciplinski kažnjen jer nije utvrđeno na osnovu iskaza Marine Turčić da je isti u njeno vozilo stavio dvije pvc vreće u kojima se nalazila sporna droga koja je i predmet ovog krivičnog postupka. Po ocjeni ovog vijeća, okolnosti koje su cijenjene u disciplinskom postupku, nemaju značaj za optužene u ovom predmetu, niti isti može dovesti u pitanje utvrđeno činjenično stanje, koje se ne temelji isključivo i jedino na iskazu svjedoka Dragana Džolića.

78. Činjenica da isti nije disciplinski odgovorao u postupku koji se vodio protiv njega, i koji je segmentirano posmatran od strane disciplinskog suda u Splitu u odnosu na navodne radnje svjedoka Džolića, a gdje je jedino cijenjen iskaz Marine Turčić bez provođenja drugih dokaza, ni u čemu ne može dovesti u pitanje sve ono što je utvrđeno u ovom krivičnom postupku, a tiče se krivice ovih optuženih lica, te dokaza koji su izvedeni i cijenjeni u odnosu na svakog od njih.

79. Dakle, ono što je zapravo utvrđeno u disciplinskom postupku, ne utiče, niti može dovesti u pitanje činjenična utvrđenja u krivičnom postupku, kao i nesumnjivo utvrđenu krivicu optuženih za radnje za koje su oglašeni krivim.

80. Branilac, dalje, ističe da je prvostepeni sud u smislu odredbe 299. stav 1. i 2. ZKP BiH, pogrešno i nepotpuno utvrdio odlučnu činjenicu kako je navodno optuženi Zoran Bandur angažovao Dragana Džilića, radi prijevoza opojne droge iz BiH u R. Hrvatsku, a pobijana presuda je zasnovana i na nezakonitom iskazu koji je svjedok Dragan Džolić dao dana 01.12.2014. godine pred Županijskim sudom u Splitu, što opet predstavlja bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka i) ZKP BiH.

81. Prvostepeni sud je razmatrajući identičan prigovor branioca optuženog Bandura, kojim se ukazuje na navodnu povredu člana 10. ZKP BiH pri sastavljanju zapisnika o saslušanju svjedoka Dragana Džolića, a kojom je u relevantnom dijelu propisano da je zabranjeno od osumnjičenog, optuženog ili bilo koje druge osobe koja učestvuje u postupku iznuđivati priznanje ili kakvu drugu izjavu, na ispravan i valjan način ocijenio sadržaj navedenog Zapisnika, te utvrdio da iz istog ne proizilazi da se do iskaza ovog svjedoka došlo upotrebom sile, prijetnjom, prevarom, prinudom, obećanjem, varkom ili primjenom nekog drugog zabranjenog postupka prema osobi koja učestvuje u postupku, niti da je ovaj svjedok na glavnom pretresu osnovano ukazao na takvo ponašanje prisutnih lica prilikom uzimanja izjave, već naprotiv da isti iskaz svjedoka predstavlja rezultat zakonito provedene radnje, u skladu sa članovima 85. i 86. ZKP BiH. Sa iznesenom ocjenom u cjelosti se slaže i ovo vijeće, te žalbene prigovore u tom pravcu odbija kao neosnovane.

82. Kada je u pitanju činjenično utvrđenje u vezi sa okolnostima da je optuženi Zoran Bandur angažovao Dragana Džolića, radi prijevoza opojne droge iz BiH u R. Hrvatsku, ovo vijeće nalazi da iz sadržaja pobijane presude, naime od paragrafa 215-223, proizilazi na koji način je prvostepeni sud cijenio izvedene dokaze upravo na ove okolnosti. U tom kontekstu ovo vijeće nalazi da se radi o dostatnom obrazloženju koje se temelji na izvedenim dokazima, posebno iz sadržaja presretnutih razgovora optuženog Bandura sa Džolićem, što suprotne žalbene prigovore čini neosnovanim.

83. U konačnici, branilac ističe da je sud, pravilno cijenio sve olakšavajuće okolnosti, ali da je kazna zatvora u trajanju od tri godine, u odnosu na stepen odgovornosti, držanje i osobne prilike optuženog, njegovu osobnost i prevenciju, prestrogo odmjerena.

84. Imajući u vidu da je ovo vijeće uvažilo žalbu Tužilaštva u odnosu na odluku o krivičnopravnoj sankciji, te da je preinačilo odluku o izrečenim sankcijama, ovi prigovori odbrane se iz razloga koji su navedeni u dijelu gdje se razmatra žalba Tužilaštva, smatraju

neosnovanim.

Vd Žalba branioca optuženog Davora Milićevića, advokata Davor Šilić;

85. Žalbom branioca optuženog Davora Milićevića ukazuje se na nezakonitost dokaza pribavljenim posebnim istražnim radnjama. Naime, prema izvještaju o izvršenom krivičnom djelu broj KU-80/14 od 12.06.2014. godine, a u vezi provođenja posebnih istražnih radnji prema njegovom branjeniku, vezano za njegov telefonski broj i prema Neđeljku Kuljiću, u periodu od 11.02.2014. do 17.02.2014. godine, sudska naredba je donešena 13.02.2014. godine, što znači da je prisluškivanje telefonskih razgovora između navedene dvojice počelo dva dana prije tj. 11.02.2014. godine. Slična problematika pojavljuje se i kod provođenja posebnih istražnih radnji prisluškivanja u komunikaciji između Milićevića i Rašića, jer je očigledno da naredba za prisluškivanje navedene komunikacije nikada nije izdata, iako je naredba o prisluškivanju primjenjivana i na ove brojeve, navodi su branioca.

86. Istaknuti žalbeni prigovori su neosnovani.

87. Naime, iz izvedenih dokaza u toku glavnog pretresa proizilazi da je prvostepeni sud cijenio presretnute telefonske razgovore optuženog Davora Milićevića sa Neđeljkom Kuljićem i Jozom Rašićem, te na osnovu istih pored drugih izvedenih dokaza došao do zaključka da je optuženi Milićević kao pripadnik grupe za organizirani kriminal dogovarao susrete sa optuženim Kuljić Neđeljkom radi daljeg prebacivanja opojne droge na područje Hrvatske. Na osnovu posebnih istražnih radnji, posebice dokaza Tužilaštva BiH broj T-81, prvostepeni sud izvodi takav zaključak, upravo iz sadržaja ovog dokaza, apelaciono vijeće utvrđuje da Sud BiH izdao naredbu broj S1 2 K014482 12 Krn od 04.12.2013. godine, na osnovu koje se počelo sa sprovođenjem posebnih istražnih radnji iz člana 116. ZKP BiH, a potom su izdavane naredbe za produženje i proširenje navedenih posebnih istražnih radnji protiv ove grupe za organizirani kriminal. Dakle, imajući u vidu izneseno, ovo vijeće ne može prihvatiti žalbene prigovore odbrane optuženog Milićevića o nezakonitom provođenju određenih posebnih istražnih radnji, barem ne na način kako se to pokušava naslovljenom žalbom, budući da se u istoj ne navodi tačno koja je naredba u pitanju, niti broj iste, kao ni datum iste, osim što se ukazuje na izvještaj o počinjenom krivičnom djelu u kojem je navodno navedeno da je prisluškivanje telefonskih razgovora između dvojice pomenutih optuženih počelo dva dana prije tj. 11.02.2014. godine. Uvidom u spis predmeta, kao i u pomenuti izvedeni dokaz Tužilaštva, ovo vijeće je utvrdilo da su posebne istražne radnje prema licima iz ove grupe za organizirani kriminal počele sa

sprovedenjem 04.12.2013. godine, te se suprotni žalbeni prigovori odbijaju kao neosnovani.

88. Nadalje, branilac ističe da sve ono što je navedeno u osuđujućem dijelu presude vezano za njegovog branjenika, veoma šturo i ničim nije potkrijepljeno i potpuno nedokazano, jer je iz obrazloženja presude evidentno da Sud, a i Tužilaštvo u optužnici pretpostavlja događaje, umjesto da iste utvrđuje, budući da nema nikakve dokaze da se radnja zaista i dogodila. U žalbi se dalje navodi da svjedoci Srđan Orbović i Dragan Džolić ni jednom riječju nisu povezali optuženog Miličevića sa bilo kojom radnjom iz presude, te se postavlja pitanje temeljem čega Sud uzima kao dokazano pripadnost bilo kojoj grupi kada je iz dokaza izvedenih na glavnom pretresu evidentno da njegovog branjenika sa ostalim optuženicima vezuje prijateljstvo, a koje se najviše odnosilo na trgovinu automobilima, navodi su branioca.

89. Oспорavajući obrazloženje pobijane presude, branilac optuženog zapravo ukazuje na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u odnosu na radnje koje se stavljaju na teret optuženom Miličeviću.

90. Žalbeni prigovori izjavljeni u ovom pravcu, prema ocjeni ovog vijeća nisu osnovani. Naime, prvostepeni sud je na osnovu izvedenih dokaza, a suprotno tvrdnjama odbrane optuženog Miličevića utvrdio da je navedena grupa u kontinuitetu djelovala u periodu od decembra 2013 godine, pa do mjeseca februara 2014 godine, da je bilo najmanje tri člana, odnosno da su u pojedinim krivičnim djelima učestvovali optuženi Svetozar Perućica, Neđeljko Kuljić, Govedarica Marko, Marko Dundđer, Davor Miličević, Zoran Bandur, Jozo Rašić zajedno sa drugim njima poznatim licima. Na osnovu provedenih dokaza prvostepeni sud je utvrdio da je optuženi Perućica bio u direktnom kontaktu i dogovoru sa licem Orbović Srđanom iz ... preko kojeg je nabavljao opojnu drogu marihuana, da je potom bio u direktnom kontaktu sa njemu poznatim licima vezano za rasturanje iste na području BiH, te u tome imao pomoć od strane pripadnika grupe Dundđer Marka, a potom kada je Perućica otišao na izdržavanje pritvora, njegovu ulogu je preuzeo Neđeljko Kuljić, koji je imao česte kontakte sa optuženim Miličević Davorom sa kojim je neposredno dogovarao dalju isporuku opojne droge Marihuana za R. Hrvatsku, a čije prebacivanje je u konačnici izvršeno posredstvom Marka Govedarice, te dalje Rašić Joze, Bandur Zorana i njima poznatih lica. Dakle, suprotno žalbenim navodima branioca optuženog Miličevića, svi optuženi su djelovali po unaprijed razrađenom planu, imali su različite uloge unutar grupe, te su postupali bilo kao neposredni izvršioc i ili saizvršioc i, bilo kao pomagači koji su

svojim radnjama doprinijeli izvršenju krivičnog djela koje im se stavlja na teret.

91. Utvrđeno činjenično stanje opisano u tački 1 izreke presude, najprije proizilazi iz sadržaja presretnutih telefonskih komunikacija nastalih provođenjem posebnih istražnih radnji po naredbama Suda BiH koje su na glavnom pretresu prezentovali policijski službenici Dragan Pejdo, Miloš Tomašević, te Dragan Savić, kao i drugih provedenih dokaza cijenjenih od strane prvostepenog suda. U odnosu na optuženog Miličevića, suprotno žalbenim prigovorima, vrlo detaljno i dostatno prvostepeni sud obrazlaže kontakte sa optuženim Kuljićem, te njihove dogovore u vezi sa daljim prometovanjem droge prema području R Hrvatske. U tom pravcu, iz obrazloženja prvostepene presude od paragrafa 180.-215. proizilazi na osnovu kojih dokaza prvostepeni sud donosi zaključak u vezi sa preduzetim radnjama od strane optuženog Miličevića, te njegove uloge u okviru ove grupe za organizovani kriminal. Ovo se posebno odnosi na dokaze Tužilaštva broj T-86, T-86a, koji su zapravo Izvještaji MUP RS sačinjeni povodom provođenja aktivnosti tajnog praćenja i tehničkog snimanja osoba po naredbama Suda BiH od 14.02.2014. godine. Iz sadržaja istih proizilazi kako je došlo do dogovorenog susreta između optuženih Kuljića i Miličevića, te primopredaje opojne droge. Dalje, iz međusobne komunikacije optuženog Miličevića, Rašića i Bandura, proizilazi na koji način su isti bili uključeni u organizovanje i dalju prodaju opojne droge marihuana u Hrvatsku, koja je prethodno preuzeta od optuženog Kuljića, što je detaljno opisano i obrazloženo od strane prvostepenog suda u dijelu presude, kako je već navedeno (paragrafi 180-215). Dakle, prvostepeni sud, suprotno žalbenim prigovorima odbrane optuženog vrlo detaljno, i po ocjeni ovog vijeća, valjano pruža argumentaciju i obrazloženje u pogledu aktivne uloge optuženog Miličevića u kontekstu prometovanja opojne droge i njenog prevoženja krajnjim kupcima u Zagreb, R Hrvatska. Navodi žalbe da optuženog ne pominju pojedini svjedoci u svojim iskazima, po ocjeni ovog vijeća ne dovode u pitanje činjenična utvrđenja prvostepenog suda koja se temelje na svim drugim izvedenim dokazima, a iz čije sadržine, nesporno proizilazi uloga optuženog Miličevića kao pripadnika grupe za organizovani kriminal.

92. Žalbom se posebno ističe i uočena nezakonitost oko otvaranja privremeno oduzetih predmeta, što u svojoj žalbi ističe i sam optuženi Miličević, a koja će biti predmet razmatranja u daljem tekstu, jer nikada nije pozvan na otvaranje privremeno oduzetih predmeta u smislu člana 71. ZKP BiH, čime je počinjena bitna povreda ZKP BiH, u odnosu na pravo na odbranu optuženog.

93. Ovo vijeće je konstatovalo u ranijem tekstu ove presude odgovor na identičan žalbeni prigovor odbrana drugih optuženih, zbog čega se neće ponavljati i u ovom dijelu, a posebno ističući odluku Ustavnog suda broj broj AP: 2079/13 od 20.04.2016. godine, koja je primjenljiva na ovaj konkretni predmet.

Ve Žalba optuženog Davora Miličevića:

94. Optuženi Davor Miličević pored gore iznesenog prigovora kojim se osporava radnja otvaranja i pregled oduzetih predmeta u skladu sa odredbom člana 71. ZKP BiH, a za koji prigovor je ovo vijeće već dalo obrazloženje, te se neće ponovo baviti istim, iznio je i prigovore koje se odnose na druge bitne povrede odredaba krivičnog postupka, a odnose se na osporavanje izdatih naredbi za posebne istražne radnje, te da nije postupljeno u skladu sa odredbama člana 119. stav 3. ZKP BiH, budući da niko od optuženih nije obaviješten o provođenju posebnih istražnih radnji.

95. U vezi sa navedenim, ovo vijeće će konstatovati da su identični prigovori uloženi od strane drugih optuženih, te da su već ranije razmatrani, zbog čega bi bilo suvišno da se obrazloženje ponavlja i u ovom dijelu presude. Naime, sadržaj naredbi za izdavanje posebnih istražnih radnji utvrđen je od strane prvostepenog suda i iste su ocjenjene u skladu sa relevantnim zakonskim odredbama, te se suprotni žalbeni prigovori odbijaju kao neosnovani. Kada je u pitanju obaveza suda koja proizilazi iz odredbe člana 119. stav 3. ZKP BiH, zakon eksplicitno ne propisuje sadržaj i formu obavijesti koju sud treba poslati o provedenim mjerama, stoga se može zaključiti da ta obavijest sadrži minimalno one informacije sa čime se osumnjičeni upoznaju i o čemu budu obaviješteni i u momentu lišavanja slobode, ili u trenutku dostave prijedloga Tužilaštva BiH za određivanje pritvora. Upravo od tog momenta osumnjičeni imaju pravo da osporavaju zakonitost provedenih mjera, što je u konkretnom slučaju bilo dozvoljeno i omogućeno optuženom Miličeviću, ili ako nije, isti u žalbi ne navodi niti jednom tvrdnjom zbog čega nije bio u mogućnosti da zatraži sudsku kontrolu sprovođenja posebne istražne radnje od momenta kada je i bio upoznat sa činjenicom da su se provodile protiv njega, i o rezultatima istih. Stoga, žalbeni prigovori izjavljeni u pravcu da nije ispoštovana odredba člana 119. stav 3. ZKP BiH, nemaju osnova, te se kao takvi odbijaju u cjelosti.

96. Osporavajući zakonitost naredbi za provođenje posebnih istražnih radnji, optuženi Miličević osporava zapravo i radnje policijskih službenika, koji su došli do

određenih podataka „provjerama“ kod „M-tel“, ali isti nisu bili ovlašćeni da vrše bilo kakve provjere kod kompanija za pružanje telekomunikacijskih usluga. MUP RS je nezakonito pribavio podatke o korisnicima određenih telefonskih brojeva i na tome je zasnovao svoj prijedlog za sprovođenje posebnih istražnih radnji, iz čega proizilazi da su „provjere“ u „M-tel“ nezakonite u smislu odredbe člana 10. stav 2. ZKP BiH, a sve naredbe za sprovođenje istražnih radnji, kao i njihovi rezultati su nezakonite u smislu odredaba člana 10. stav 3. ZKP BiH, ističe optuženi.

97. Naime, pobijana presuda vrlo detaljno obrazlaže na koji način i kako su cijenjeni dokazi koji su upućivali na osnove sumnje da su određena lica počinila krivična djela, što je elementarni uvjet za izdavanje naredbe za posebne istražne radnje. Upravo iz tog dijela obrazloženja proizilazi da su ovlaštena službena lica operativnim saznanjima, dakle provodeći istražne radnje, za šta su posve ovlašćeni, došli do određenih saznanja koja ukazuju da protiv određenih lica postoje osnovi sumnje da su učestvovala ili učestvuju u učinjenju određenih krivičnih djela, ali da nisu preduzimali radnje za koje nisu imali ovlasti, odnosno za koje im je potrebna naredba Suda. Dokazi koji su korišteni u ovom postupku, rezultat su posebnih istražnih radnji, koje su određene sudskim naredbama, a na prijedlog ovlaštenog tužioca, te su kao takvi i korišteni od strane prvostepenog suda. Žalbeni prigovori kojima se ukazuje drugačije, odbijaju se kao neosnovani.

98. Optuženi u žalbi, dalje ističe da iz obrazloženja pobijane presude, proizilazi da je bitne elemente krivičnog djela organizovani kriminal, prvostepeni sud utvrdio na osnovu iskaza svjedoka Dragana Savića i Dijane Stanić, koji su pričali o svojim saznanjima do kojih su došli sprovodeći istragu u ovom predmetu. Ovlaštena službena lica, prema navodima optuženog, ne mogu iznositi svoje zaključke, iste može da izvede samo sud na osnovu dokaza izvedenih pred sudom, te da prvostepeni sud se u presudi uopšte nije bavio analizom konkretnih dokaza u vezi sa bitnim elementima djela, nego prihvata da su svjedoci Savić i Stanić, došli do zaključka da se radi o organizovanoj grupi.

99. Analizirajući obrazloženje pobijane presude, ovo vijeće cijeni da su izneseni prigovori optuženog Miličevića neosnovani. Naime, iskazi ovlaštenih službenih lica cijenjeni su od strane prvostepenog suda kao i svaki drugi izvedeni dokaz u konkretnom predmetu, dakle pojedinačno i u vezi sa svim drugim izvedenim dokazima, te posebno uloženom materijalnom dokumentacijom u spis predmeta, a da je to tako jasno proizilazi iz dijela pobijane presude u kojem se obrazlaže uvodni dio izreke presude, sa kojom

ocjenom se u cjelosti slaže i ovo vijeće.

100. Žalbom optuženi osporava i količinu opojne droge koja se pominje u predmetu. Naime u izreci presude se pominje 80kg opojne droge marihuana, koju je iz Crne Gore, trebalo prodati u Republici Hrvatskoj, međutim kada se taj dio dovede u vezu sa dijelom izreke presude da je u Hrvatsku navodno prevezena 21 i po „tona“ (u žalbi se navodi ova mjerna jedinica) droge, potpuno je nejasna bilo kakva veza sa ovih utvrđenih 80 kg, što izreku presude, zajedno sa obrazloženjem iste čini nejasnom i kontradiktornom.

101. Naime, žalbeni prigovori optuženog i u ovom dijelu nemaju osnovanog uporišta u utvrđenom činjeničnom stanju, te su isticani i od strane odbrane optuženog Bandur Zorana. Iz izreke presude, koja predstavlja osuđujući dio za sve optužene, proizilazi da je optuženi Peručica dogovorio preuzimanje 80 kg opojne droge marihuana iz Crne Gore, ali da su po prethodnom dogovoru Kuljić i Peručica, optuženom Miličeviću predali *njima poznate količine opojne droge* marihuana, dakle ne proizilazi iz izreke da je optuženom Miličeviću predata količina od 80 kg, te je dalje vrlo jasno i decidno opisano na koji način je tekao promet opojne droge prema Zagrebu, odnosno R Hrvatskoj. Količina koja je oduzeta u R Hrvatskoj iznosi 21.570,20 gr, a dio droge u količini od 490,015 gr koja je pronađena kod optuženog Miličevića, a kako proizilazi iz izvedenih dokaza također potiče iz međunarodne trgovine. Dakle, u odnosu na količinu prometovane droge u R Hrvatsku, prvostepeni sud je u obrazloženju presude iznio adekvatne zaključke, koji nisu u protivrječju sa izrekom presude, zbog čega se suprotni žalbeni prigovori odbijaju kao neosnovani.

102. U konačnici, optuženi je uz izjavljenu žalbu priložio i novi dokaz i to rješenje MUP RH, Uprava za pravne poslove i ljudske potencijale, Služba disciplinskog sudovanja, Odjel prvostupanjskog disciplinskog sudovanja Split broj: 511-01-158-ST-UP/I-3653/16-14 od 30.03.2016. godine, pri čemu ističe da je značaj ovog dokaza u činjenici da je predmet disciplinskog postupka ujedno bio i predmet odlučivanja ovog suda i zaključaka u presudi koji se dijametralno razlikuju. Sud je, naime u presudi obrazložio da je prihvatio iskaz Dragana Džolića iz istrage, a ne onaj koji je dao na glavnom pretresu, iako je pomenuti svjedok na vrlo uvjerljiv način obrazložio razlike u iskazima i razloge za iste.

103. Po ocjeni ovog vijeća, presuda na koju se poziva odbrana optuženog Bandur Zorana, kao i optuženog Miličevića, te sam optuženi Miličević, nema značaj koji se ističe ovim žalbama. Naime, radi se o odluci koju je donio disciplinski sud MUP-a u Splitu, a u

kojoj se utvrđuje da nije odgovoran Dragan Džolić kao policijski službenik za radnje koje su mu se stavljale na teret i kojima bi počinio težu povredu službene dužnosti.

104. Dakle, svjedok Dragan Džolić u konkretnom predmetu, čiji iskaz je cijenjen od strane prvostepenog suda, nije disciplinski kažnjen jer nije utvrđeno na osnovu iskaza Marine Turčić da je isti u njeno vozilo stavio dvije pvc vreće u kojima se nalazila sporna droga koja je predmet ovog krivičnog postupka. Po ocjeni ovog vijeća, okolnosti koje su cijenjene u disciplinskom postupku, nemaju značaj za optužene u ovom predmetu, niti isti može dovesti u pitanje utvrđeno činjenično stanje, koje se na koncu ne temelji isključivo i jedino na iskazu svjedoka Dragana Džolića.

105. Dakle, iskaz svjedoka Dragana Džolića, u konkretnom krivičnom postupku, jedan je od mnogobrojnih dokaza koji je cijenjen od strane prvostepenog suda u kontekstu dokazivanja krivice optuženih. Tvrdnje žalitelja da činjenica da svjedok Džolić, koji i nije bio optužen kao član ove organizovane grupe, nije oglašen odgovornim u disciplinskom postupku, ne mogu dovesti u pitanje činjenična utvrđenja, niti njihovu nesumnjivo utvrđenu krivicu za radnje za koje su oglašeni krivim, a koja je utvrđena u krivičnom postupku.

VI ANALIZA ŽALBE TUŽILAŠTVA:

106. Žalbom Tužilaštva osporava se prvostepena presuda u odnosu na njen osuđujući i oslobađajući dio.

107. Osporavajući oslobađajući dio prvostepene presude, žalbom Tužilaštva se ukazuje na učinjenu bitnu povredu odredaba krivičnog postupka, odnosno na pogrešnu primjenu odredbe člana 65. ZKP BiH, te posljedično tome i odredbi Zakona o unutrašnjim poslovima, pravilnika i procedura zasnovanih na ZKP BiH, a u vezi postupanja sa predmetima koji su pronađeni na uviđaju. Naime, prema navodima Tužilaštva sud je osporenom odlukom ugrozio egzistenciju većeg broja propisa, za koje uopšte nije ovlašten.

108. Žalbom Tužilaštva se u kontekstu iznesenog prigovora postavlja i pitanje iz kojeg uporišta Sud BiH crpi zaključak da se predmeti pronađeni na uviđaju, a čiji je vlasnik nepoznat i za kojeg nema držaoca, trebaju oduzeti od nepoznate osobe i staviti pod nadzor Suda BiH.

109. Prvostepenom presudom utvrđeno je da je u konkretnom slučaju, zeljasta materija koja asocira na opojnu drogu marihuana koja je pronađena dana 09.04.2014. godine

u količini od 48 paketa (50.285,00 grama) na rejonu brda Vlahinje, Bileća (tačka 2. optužnice), a potom 30.04.2014. godine u količini od 49 paketa (54.100,00 grama) na rejonu, mjesta Bukovica, općina Foča (tačka 3 optužnice), pronađena i izuzeta uviđajnom radnjom od strane policijskih službenika po odobrenju tužioca i kao takva je dostavljena MUP-u RS Kriminalističko-tehničkom centru radi deponovanja i daljeg čuvanja, nakon čega je dostavljena na vještačenje i ista je u konačnici dostavljena u KDP Tužilaštva. Zaključak prvostepenog suda, koji osporava predmetna žalba optužbe, je da iz uložениh dokaza, kao i uložениh dokaza odbrane optuženog Perućice Svetozara, proizlazi da droga niti u jednom momentu nije bila pod nadzorom suda.

110. Analizirajući zaključak sa iznesenom ocjenom prvostepenog suda, ovo vijeće nalazi da je posve ispravno i valjano utvrđeno da iz stanja spisa proizilazi da predmeti koji su predloženi kao dokazi optužbe, nisu pribavljeni u skladu sa procesnim odredbama koje ne ostavljaju prostor za elastično i proizvoljno tumačenje imperativnih odredbi kako se to pokušava žalbom Tužilaštava nametnuti. Dakle, vrlo jasno i precizno je propisano odredbom člana 65. ZKP BiH na koji način i kako se postupa u svim situacijama sa oduzimanjem predmeta koji se po KZ BiH moraju oduzeti ili koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku. U tom pravcu prvostepeni sud je iznio posve uvjerljive i na zakonu utemeljene zaključke sa kojima se u cjelosti slaže i ovo vijeće.

111. Dakle, argumentacija iznešena u pobijanoj presudi zbog čega povreda neke dokazne zabrane treba za sobom povući pravnu neupotrebljivost, odnosno nevaljanost nezakonitog dokaza, u konkretnom slučaju povrede odredbe člana 65. ZKP BiH, nije dovedena u pitanje žalbenim prigovorima Tužilaštva.

112. Naime, tvrdnja optužbe da su prilikom provođenja uviđajnih radnji ovlaštena službena lica radila u skladu sa procesnim zakonima, te da su tim radnjama pronašli drogu koja je mogla poslužiti kao dokaz u ovom krivičnom postupku, nije sporna, niti je ista dovedena u pitanje. Ono što čini nezakonitim dokaze u konkretnom slučaju je provođenje privremenog oduzimanja pronađene droge bez naredbe suda za oduzimanje iste. U procesnim zakonima regulisana je nužnost saradnje tužioca i ovlaštenih službenih lica vezano za oduzimanje predmeta po naredbi suda tokom koje tužilac, ako prijedlog za izdavanje naredbe Sudu ne podnosi sam, kontroliše sadržaj prijedloga koji podnosi ovlašteno službeno lice, prije davanja svog odobrenja (član 65. stav 2. ZKP BiH). Ovakva uloga i ovlaštenja tužioca da faktički kontroliše preduzimanje ovih radnji dokazivanja kako iz aspekta potrebe njihovog provođenja, tako i iz aspekta njihovog zakonitog

preduzimanja, omogućuje tužiocu da već u ranoj fazi istraživanja krivičnog djela obezbijedi zakonite dokaze za krivični postupak.

113. Dakle, norme koje propisuju procesni zakoni ne mogu biti tumačene na način kako se to interpretira žalbom optužbe, naime vrlo jasno i decidno odredba člana 65. ZKP BiH, propisuje uslove za izdavanje naredbe, sadržaj naredbe, obaveze koje proističu iz naredbe i postupak primjene ove radnje dokazivanja; Naredbu izdaje sud, po prijedlogu tužioca ili ovlaštenog službenog lica koje je dobilo odobrenje od tužioca, a samo oduzimanje vrši ovlašteno službeno lice.

114. Sadržaj ove odredbe odnosi se i na situacije kada su predmeti koje je potrebno oduzeti pronađeni na uviđaju, a vlasnik istih je nepoznat. Posve je nejasno iz kojih razloga se od strane optužbe postavlja pitanje „na osnovu kojeg uporišta“ prvostepeni sud crpi zaključak da predmeti koji se oduzmu od strane ovlašćenih službenih osoba provodeći radnje dokazivanje, trebaju oduzeti od „nepoznate osobe i staviti pod nadzor Suda BiH“.

115. Osvrćući se na jednak prigovor istican i u toku prvostepenog postupka, prvostepeni sud je dao valjano i ispravno obrazloženje sa kojim se u cjelosti slaže i ovo vijeće. Činjenica da je u konkretnom slučaju predmet pronađen i oduzet od nn počinioca, ne mijenja karakter tog predmeta kao privremeno oduzetog, a shodno tome niti ne isključuje obavezu postupanja sa takvim predmetom u skladu sa zakonskim odredbama.

116. Dakle, nesporno je to da opojna droga predstavlja predmet koji se po KZ BiH ima oduzeti, odnosno koji, imajući u vidu prirodu krivičnog djela, može poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku. Stoga je prema citiranoj odredbi člana 65. ZKP BiH postojala obaveza da se za takav predmet, sudskom odlukom obezbijedi njegovo čuvanje, odnosno da se u smislu odredbe člana 70. ZKP BiH, takav predmet ili pohrani u sudu ili sud na drugi način osigura čuvanje takvog predmeta, a što je u konkretnom slučaju propušteno. Žalba Tužilaštva da navedena droga ne podliježe odredbama člana 65. ZKP BiH, obzirom da je ista pronađena i da nije postojala osoba od koje bi ista bila oduzeta, nema zakonskog utemeljenja niti iz sadržaja sporne odredbe proizilaze takvi uslovi za privremeno oduzimanje predmeta. Čak što više, ono što je ispravno i valjano naznačeno u pobijanoj presudi, upravo u situacijama kada su predmeti pronađeni i nisu oduzeti od poimenično određene osobe, te kad se isti ne mogu popisati i individualizirati, iste je po naredbi suda neophodno staviti u poseban omot i zapečatiti, a potom dostaviti sudu koji bi dalje osigurao njihovo čuvanje, a nakon čega bi se, od strane tužioca, uz eventualnu pomoć

stručnih lica/vještaka, obavilo otvaranje i pregled sadržaja takvog predmeta u skladu sa članom 71. ZKP BiH.

117. Imajući u vidu da nije postupljeno po navedenim imperativnim zakonskim odredbama, odnosno da zeljasta materija koja asocira na opojnu drogu marihuana nije oduzeta po naredbi suda, te nije bila pohranjena u sudu, niti čuvana prema procedurama ZKP BiH propisanim za čuvanje privremeno oduzetih predmeta (član 65. i 70. ZKP BiH), te što nije izvršeno otvaranje i pregled te droge kako to propisuju odredbe člana 71. stav 1. i 2. ZKP BiH, žalbeni prigovori Tužilaštva kojim se ukazuje na neprihvatljive i navodno nezakonite zaključke, ostaju bez logičke i zakonske osnove i isti se kao takvi odbijaju u cjelosti. Iz svih navedenih propusta, proizilazi ozbiljna sumnja u istovjetnost droge koja je vještačena i koja je je kao takva predložena kao dokaz u krivičnom postupku. Upravo iz tih razloga, potrebno je poštovati propisane zakonske procedure, posebno ukoliko se radi o predmetima koji nisu oduzeti od osumnjičenih lica, odnosno u njihovom prisustvu.

118. Stoga, ovo vijeće nalazi da predmetna žalba Tužilaštva, nije dovela u pitanje zaključke pobijane presude, zbog čega je valjalo odbiti kao neosnovane istaknute žalbene prigovore Tužilaštva i potvrditi oslobađajući dio prvostepene presude.

119. Žalbom Tužilaštva BiH osporava se i odluka o izrečenim kaznama optuženima, nalazeći da prvostepeni sud nije pravilno odmjerio krivičnu sankciju s obzirom na okolnosti koje utiču na to da kazne budu veće ili manje, odnosno nije dovoljno cijenio otežavajuće okolnosti koje su se stekle na strani optuženih.

120. Ovo vijeće cijeneći navedene prigovore, nalazi da prvostepeni sud nije na adekvatan način vrednovao sve relevantne okolnosti prilikom odmjeravanja kazni optuženima, tako da izrečene kazne zatvora nisu u srazmjeri sa težinom krivičnog djela i stepena krivice optuženih, i istima se u konkretnom slučaju, a što se osnovano ukazuje žalbom Tužilaštva BiH, ne može postići svrha kažnjavanja u skladu sa odredbom člana 39. KZ BiH.

121. Naime, izrečene kazne zatvora prvo i drugooptuženom prenisko su odmjerene, a obzirom na pravnu ocijenu i pravnu kvalifikaciju inkriminiranih radnji, te slijedom toga vrednovanja stepena krivice optuženih i društvene opasnosti počinjenog djela.

122. Odlučujući o krivično pravnoj sankciji u odnosu na optužene Svetozara Perućicu i Kuljić Neđeljka, ovo vijeće je prije svega pošlo od zakonom propisane kazne. Naime, za

krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 250. stav 3. KZ BiH za koje su optuženi u skladu sa prvostepenom presudom oglašeni krivim, propisana je kazna zatvora od najmanje deset godina ili dugotrajni zatvor. Otežavajuće okolnosti koje su cijanjene i od strane prvostepenog suda, a koje se ogledaju u činjenici da su isti ranije osuđivani, te da su u toku vođenja krivičnog postupka bili nedostupni organima gonjenja, ovo vijeće je dovelo u vezu sa činjenicom da je predmet prometa pri izvršenju ovog krivičnog djela bilo narkotičko sredstvo sa visokim stepenom štetnosti i opasnosti po ljudsko zdravlje, količinu tog opojnog sredstva, te izražen stepen društvene opasnosti zbog konstantnog i učestalog vršenja ove vrste krivičnih djela na području BiH. Od olakšavajućih okolnosti ovo vijeće je cijanjilo da su optuženi relativno mlade osobe, te da je optuženi Kuljić otac dvoje mladb djece, međutim navedne okolnosti se obzirom na utvrđene otežavajuće okolnosti u konkretnom slučaju, ne mogu tretirati i cijanjiti kao osobito olakšavajuće okolnosti, budući da iste nisu dominante i u procjeni postizanja svrhe kažnjavanja nemaju takav značaj da smanjuju opasnost učinjenog djela i stepen krivice ovih optuženih. U skladu sa navedenim okolnostima, krećući se u granicama predviđenim zakonom, Apelaciono vijeće je optuženima izreklo kazne zatvora iz izreke ove presude, odnosno optuženom Svetozaru Perućici kaznu zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina, a optuženom Neđeljku Kuljiću kaznu zatvora u trajanju od 11 (jedanaest) godina.

123. U odnosu na druge optužene, tačnije Dunđer Marka, Govedarica Marko, Miličević Davora, Bandur Zorana i Rašić Joze, ovo vijeće je utvrdilo da je stepen krivice manje izraženiji, cijaneći da su isti oglašeni krivim kao pripadnici grupe za organizirani kriminal koja se bavila trgovinom i distribuiranjem narkotičkih sredstava. U odnosu na ove optužene Apelaciono vijeće je cijanjilo jednako kao i za prvooptuženog i drugooptuženog, otežavajuće okolnosti koje se odnose na značaj zakonom zaštićenog dobra, u ovom slučaju zdravlja ljudi, te stepena društvene opasnosti zbog konstantnog i učestalog vršenja ove vrste krivičnih djela na području BiH. Olakšavajuće okolnosti su cijanjene u kontekstu porodičnih prilika optuženih, te njihovog korektnog odnosa u toku suđenja, no međutim iste nemaju karakter osobito olakšavajućih okolnosti, zbog čega je bilo potrebno preinačiti odluku prvostepenog suda i odnosu na kazne zatvora koje su izrečene optuženima Dunđer Marku, Govedarica Marku, Miličević Davoru, Bandur Zoranu i Rašić Jozi.

124. Povećane kazne zatvora, po ocjeni ovog vijeća, u predmetnom slučaju u svemu odgovaraju ličnostima učinilaca, težini djela, okolnostima pod kojim je učinjeno i svim drugim okolnostima iz člana 48. KZ BiH koje su od značaja za odmjeravanje krivične

sankcije.

125. Prema ocjeni apelacionog vijeća, odmjerenim pojedinačnim kaznama zatvora izraziti će se jasna društvena osuda zbog počinjenog krivičnog djela, uticati na počinitelje da ubuduće ne čine krivična djela, ali uticati i na sve ostale da ne čine krivična djela, kao i na svijest građana o pogibeljnosti krivičnih djela i pravednosti kažnjavanja njihovih počinitelja. Dakle, odmjerenim kaznama zatvora i to za optuženog Svetozara Perućicu kazna zatvora u trajanju od 12 (dvanaest) godina, optuženog Neđeljku Kuljiću kazna zatvora u trajanju od 11 (jedanaest) godina, optuženog Miličvić Davoru kazna zatvora u trajanju od 7 (sedam) godina, optuženog Bandur Zorana kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) godina, za optužene Govedarica Marka, Dunđer Marka i Rašić Jozu kazna zatvora u trajanju od po 5 (pet) godina, ostvariti će se ciljevi kako generalne, tako i specijalne prevencije, predviđene odredbama člana 6. i 39. KZ BiH.

126. Iz prethodno navedenih razloga, a na temelju odredaba člana 313. i 314. ZKP BiH, Apelaciono vijeće je donijelo odluku kao u izreci presude.

ZAPISNIČAR

Pravna savjetnica

Lejla Garaplija

PREDSJEDNIK VIJEĆA

S U D I J A

Hilmo Vučinić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude žalba nije dozvoljena.